

Ha postára adja a lapot, a száma: 224718/229.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Cluj, 8. Barou I. P.
Telefon: 18-60. Előfizetési árak: Havonta 114, negyedévre 320, fél évre 580, egész évre 1200 lej. Külföldre: Havonta 2, negyedévre 5, fél évre 10, egész évre 20 dollár. Hirdetéseik díjazásáról s az „UJ KELET” a transilvaniai és banatiorság egyetlen politikai napilapja. Cikkeitől utányomását csak a törvény megjelölésével engedjük meg.

UJ KELET

ADÓTÖRÖLÉSRE ALKALMAS

Hírmunkák, levelek nem fogadjuk el.
Kéziratok megőrzését és visszatérítését nem vállaljuk. Főszerkesztő: dr. Marica Ernő. Felelős szerkesztő: János Ferenc. Buceuresti szerkesztő: Szebenyi Ernő. Strada Cohaltescu 58.
Csütörtök, 1937. november 18.
5698. EV. XX. EVF.
Kiszlev 14. 262. SZAM.

Megalakult az új Tatarescu-kormány

Tatarescu választási kartell kötött Vaidával és Jorgával. A választások után a vaidisták belépnek a kormányba? Pop Valér tárcanélküli miniszter, Bujoi az új iparügyi miniszter

Két jorgista tagja is van az új kormányban

BUCURESTI, november 17. Miután Tatarescu választási kartell kötött Jorgával és Vaidával nyilvánvalóvá vált, hogy az új kormányt ő fogja megalakítani. Délután hat órakor Tatarescu miniszterelnök fogadta az újságírókat, akiknek azonban még nem tett hivatalos nyilatkozatot az új kormány összetételéről. Közölte azonban a miniszterelnök, hogy az új kormány listája már készen áll, mint-hogy azonban a miniszterek még nem tették le az esküt, nem volna illendő az uralkodóval szemben a kormány névsorát hivatalos formában közzétenni. Az új kormány tagjai este tíz órakor tessék le az esküt és ezután Tatarescu hivatalos kormány-nyilatkozatot fog adni. A miniszterelnök azonban mégis az újságírók rendelkezésére bocsátotta az új kormánylistát és megengedte annak valószínű verzióként való közlését. Az új kormány néhány meglepetést hoz a politikai élet számára. Alkalmos feltűnést kelt, hogy dr. Pop Valér csak, mint tárcanélküli miniszter maradt a kormány tagja, másrészt pedig a politikai élet szenzációjának számít, hogy Jorga pártja egy miniszteri és egy alminiszteri tárcát kapott a kormányban. Jorga lesz a szenátus elnöke, fia pedig államtitkár (secretar general) lesz az iparügyi minisztériumban.

Az új kormány névsora

Az új kormány névsora a következők: Miniszterelnök: Tatarescu. Főbiztos: Ionescu. Belügyminiszter: Richard Kraasovici. Pénzügyminiszter: Canciov. Igazságügyminiszter: Sassu. Külgügyminiszter: Antonescu. Közoktatásügyi miniszter: dr. Anghelescu. Ipar és kereskedelmi miniszter: Bujoi. Földművelésügyi miniszter: Inculeț. Földművelésügyi tárcát két részre osztják. Az egyiknek Ionescu Sisesti, a Jorga-kormány volt földművelésügyi minisztere, a másiknak Manolescu Strunga lesz a vezetője. Kultuszügyi miniszter: Iamandi. Munkaügyi: Nistor. Tárcanélküli: Valér Pop. A régi alminiszterek megmaradnak a kormányban, de új munkaügyi alminisztert neveztek ki dr. Topa személyében, aki Jorga professzor egyik bizalmasa és a Jorga-kormányzás alatt kamarai elnök volt.

Miért nem kapott tárcát Pop Valér?

Politikai körökben élénk kommentáltak, hogy Pop Valér nem kapott tárcát és hogy a helyettes miniszterelnökséget megszüntették, vagyis Inculețnek meg kellett elégednie a közlekedésügyi tárcával. Beavatott helyi újságkapcsolatban azt a felvilágosítást adták, hogy ezzel az intézkedéssel Dinu Bratianu akarták kiengesztelni, akinek határozott kívánsága volt, hogy Inculețt és Pop Valért kihagyják a kormányból. Ha ezt a feltevélt nem is teljesítették, mégis igyekeztek Dinu Bratianu a két miniszter delegálásával kielégíteni.

Politikai körökben azt állítják, hogy propaganda minisztériumot állítanak fel, amelynek élére George Fotinot, a kamarai alelnököt állítják.

Mircea N. Jorgát, a Jorga professzor fiát pedig iparügyi államtitkári nevezik ki. Jorga professzor újabban hirdett antiszemita tanításai alapján ennek a kinevezésnek egyesek megkülönböztetett jelentőséget tulajdonítanak. Másrészt úgy hílik, hogy az új parlamentben Jorga professzort fogják szembesíteni elnöknek megválasztani. Bujoi mérnök, a Petrosani vezérigazgatója, az új ipari és kereskedelmi miniszter a minisztérium mellett eddig működő kartell-bizottság elnöke volt.

Tatarescu első nyilatkozata

Tatarescu miniszterelnök este hat órakor fogadta az újságírókat és a következő nyilatkozatot tette elötteük: — Mai audienciámon jelentést tettem azok-

ról a tárgyalásokról, amelyeket kormányalakítási megbízatásom végrehajtásában folytattam.

Jelenitem, hogy a kormányzás együttműködésre létesítettem megállapodást a Jorga elnöklété alatt álló nacionalista-demokraták párttal és választási megállapodást létesítettem a Vaida elnöklété alatt álló román fronttal. Ami a Vaidával való megegyezést illeti, ez kizárólag a választáson való együttműködésre vonatkozik, egyébként mind-

A krízis megoldásának izgalmas története

Bucuresti, november 17. (Az Uj Kelet tud.) Szerdán reggel egyes lapok azt a hírt közölték, hogy a keddről szerdára virradó éjjeli Tatarescu és Vaida közötti kormánykoalíciós megegyezés jött létre. A hír ebben a formában nem fedti a valóságot. Mindössze annyit történt, amit már tegnapi tudósításunk is jejtett, hogy a liberális párt egyrészt Jorgával, másrészt Vaidával választási kartell-megállapodást kötött.

Ennek a megállapodásnak értelmében Jorga 15-20 mandátumot kap részben a képviselőházban, részben a szenátusban, míg Vaida román frontjára 50 mandátum jut, melyben 35 képviselő és 15 szenátor lesz. A választás sikeres kimenetele esetén Vaidának a proporcionalitás alapján még további 20 mandátum juthat. A kormányalakítás szenzációja, hogy Jorga egy miniszteri és egy államtitkári tárcát kapott. Hír szerint a választások után a vaidisták belépnek a kormányba.

A Jorgával és Vaidával megkötött választási egyezményt Tatarescu úgy fogta fel, hogy ezzel teljesítette az uralkodónak a kormányzás szélesebb alapokra fektetésére vonatkozó kívánságát. Eppen ezért délelőtt állandóan folyt a tanácskozások, hogy délután háromnegyed 12 órára, amikor Tatarescut a király kihallgatáson fogadta, végleges megegyezés a három csoport között létrejött.

Tárgyalások Vaida és Tatarescu között

Kedd éjszaka az érdekelt politikai körök folytatták lázas tanácskozásait. Tegnapi délután Vaida, mint ismeretes, Tilea társaságában felkereste Tatarescut. Ezután Anghelescu lakásán értekezletet tartottak a Frontul Romanescu vezető emberei. Ez este 11 óráig tartott, amikor Tilea felkereste Tatarescut, utbaejtve Valér Popot. Tatarescu lakásán ott volt Inculeț is. Tilea egy órát tartózkodott Tatarescunál, majd távozóban ezeket mondotta: — Tárgyalásaink eredménye felől Tatarescu fogja tájékoztatni önöket.

ketten megőrizték programmatikus pozícióikat, mísem adva fel programunkból és tevékenységünkéből.

Kiválasztás a Román Frontból

A választási kartell közül egyébként máris komplikációk merültek fel. Az Informația című lap tudni véli, hogy C. Anghelescu volt bankkormányzó, a Frontul Romanescu egyik vezető embere, aki nem híve a liberálisokkal való kartellnek.

Kilép a pártból és szabadkozva vesz magának

A hír nagy szenzációt kelt politikai körökben, mert Anghelescu tudvalevőleg a Frontul Romanescu egyik oszlopa volt, aki súlyos összegeket is áldozott az új alakulat érdekében. A hírt éppen ezért fenntartással fogadjuk. A román frontnak még két ismert tagja, Lupescu és Marinescu megyei főnökök előgedetlenek a liberálisokkal kötött paktummal és kijelentették, hogy távozni akarnak a pártból.

Szakadások vannak más jobboldali alakulatokban is. Moruzzi tábornok nem fogadta el a felajánlást a Minden a hazáért párt listáján és valószínűleg a nemzeti parasztpárt képviselőjelöltje lesz. Nem hajlandó képviselőjelöltséget vállalni a Totul pentru Tara listáján Nae Ionescu sem.

A szerdai nap eseményeiről egyébként

alábbi tudósításunk számol be:

Arra a kérdésre, hogy kedvezőek, vagy kedvezőtlenek az eredmények, Tilea így válaszolt: — Egyesek számára kedvezőek, mások számára kedvezőtlenek.

Szerdán délelőtt a tárgyalások tovább folytatók. Tatarescu felkereste Dinu Bratianu és tájékoztatta Jorgával és a Frontul Romanescul kötött egyezményről. Az értekezlet negyedtizenkét óráig tartott, amikor Tatarescu távozott a pártelnöktől és a következőket mondotta az újságíróknak: — A helyzet tanulmányozását folytatjuk, a dolgok azonban még nem alakultak ki annyira, hogy nyilatkozhatnánk.

Tatarescu döntő kihallgatása

Féltenketőkor Tatarescu lakásán Sassu, dr. Anghelescu és dr. Costinescu tartottak értekezletet, melynek végzetével, háromnegyed 12 órakor Tatarescu királyi kihallgatásra ment, a többi miniszterek pedig ezalatt egybegyűltek. Háromnegyed 1 órakor Tatarescu a palotából kijött, úgy intézkedett, hogy a sajtó munkatársai öt órakor jelenjenek meg a miniszterelnökségen, ahol nyilatkozni fog az új kormány összeállításáról.

A királyi kihallgatás után Tatarescu lakásán fogadta Ionescu Sisesti és dr. Topat, Jorga két tanácsadóját. Ma délután a miniszterelnök lakására Manolescu Strungát is elhívták. Délután két órakor Sassu, dr. Anghelescu és Bébé Bratianu, akik Dinu Bratianuval tárgyalásaikat folytatták az új kabinet összeállítására ügyében, Tatarescu lakására mentek.

Ugyancsak Tatarescu lakására rendelék a délutáni órákban Vlahide miniszterelnökségi főtitkár, a délután folyamán az uralkodó el éterjesztendő dekrétumok kitöltésére.

Nem mond le Mihalache?

Rendkívül nagy az élénkség a nemzeti parasztpártban, ahol komoly előkészületek folynak a november 23-ra összehívott pártvezetőségi ülésre. Ezen az értekezleten Maniu is részt vesz. Politikai körökben úgy érte-szűnek, hogy

(Folytatás a nyolcadik oldalon.)

A zsidó államalakítás sürgős problémái

A felosztási terv és általában Palesztina jövőjének problémáit illetően sokan beszélnek arról, hogy az idő, mely a háboru alatt és a háboru után értünk dolgozott, ellenünk lesz a közeljövőben. A legnagyobb veszély — mondják sokan — a döntés halogatása a zsidó állam megalakulása tekintetében és a végleges elhatározás belevonzolása olyan állapotokba, amelyek a mainál is kedvezőtlenebbek lehetnek számunkra. De nem kevésbé nagy az a veszély is, amely abban rejlik, hogy nem vagyunk felkészülve a pillanatra, amikor a zsidó államot fel fogják állítani. Az ugynevezett „Jasagerek” közül is csak kevesen vannak tisztában azzal, hogy voltaképpen mily közel is állunk a döntéshez. Ha a parlament új tervet fogad el a Peel-javaslat ellenében, úgy talán már májusi ülésükön szentesíteni fogja azt a Népszövetség. Ha szentesítik Genfben, úgy a nyáron összeül a rendkívüli cionista kongresszus, hogy meghozza döntését. Ha az új terv elfogadható lesz, úgy lehetséges, hogy azt a kongresszus is elfogja fogadni. És akkor, — amint ezt Nahum Goldmann mondotta legutóbb — a jövő ószén megalakul az ideiglenes zsidó kormány. Vagyis: mához egy évre! Nem biztos, de lehetséges. Egy éven belül!

Készülünk mi erre a pillanatra? Nagy veszedelem volna, ha felkészületlenül állnánk e szokatlan feladat, egy rendkívül bonyolult állami közigazgatás és állami építés súlyos problémái elé. Nem arról van szó, hogy elébe vágjunk a kongresszus határozatának, amikor azokról a feladatokról beszélünk, amelyek a felosztási terv elfogadása esetén állanak előttünk. Az által, hogy felkészülünk egy eshetőségre, nem favorizáljuk azt, hanem elhárítunk egy veszélyt, amely ránk szakadhat.

Ezért megpróbáljuk felvázolni már most azokat a kérdéseket, amelyekben a zsidó állam megalakulásának pillanatában kell majd döntenünk és amelyeket természetüknél fogva nem lehet az utolsó pillanatban eldönteni, ha nem készítettük azt elő és nem fontoltuk meg jól előre.

1. A bevándorlási törvények: Ha eddig nem volt elég certifikát, úgy ezért nem egyedül mi voltunk felelősek. Joggal mutathattunk rá a szűkebbi mandatárius kormányzatra, amely nem akart több certifikátot adni. Holnap talán már mi magunk kell, hogy a bevándorlási törvényeket alkossuk és a mi feladatunk lesz a bevándorlók kiválogatása. Felelős ember nem gondolhat arra, hogy minden szabályozás és kiválasztás nélkül szabad utat engedjen olyan bevándorlásnak, amely alkalmatlan voltával eláraszthatja és rombadöntheti mindazt, amit az országban teremtetünk. Már ma hozzá kell látnunk az előkészületekhez a ránk váró bevándorlási törvény tekintetében. Tisztában kell lennünk azzal, hogy milyen bevándorlási kategóriákat állapítunk meg és milyen kiegészítést igénylünk a bevándorlótól. És fel kell készülnünk arra is, hogy a zsidó állam bevándorlási törvénye bizonyos családokat fog előidézni — különösen az első időben — a zsidó tömegekben és arra is, hogy mit fogunk mondani álláspontunknak megvédésére.

2. Hadkötelezettség: Nem lehet az utolsó 24 órában spekulálni afölött, hogy bevezessük-e a hadkötelezettséget, vagy nem de dönteni kell majd ebben a kérdésben a zsidó állam első 24 órájában. Elsősorban tisztában kell lennünk azzal, hogy ha be is vezetjük a hadkötelezettséget, tisztán katonai jellegű legyen-e az, vagy pedig mun-

ORSZ. SZÉCHÉNYI-ÉRTSÉNYTÁR
Naplók — Számok
1937. é. 10. 115. sz.

A kritikus életkorban reggelként éhgyomorra egy-egy pohár természetes „Ferone József” keserűvíz léges-égóta bevált kitűnő hatású házi szer. Kérdezze meg orvosát.

kaszorgó is legyen, ami egy időben pillanatnyilag nem rentábilis és nagy kolonizációs előkészületek végrehajtását is lehetővé teszi. A egyes katonai- és munkaszolgálat bevezetése azonban nemcsak a meglehetősen nehéz honvédelmi és kolonizációs feladatok szempontjából szükséges, hanem az a hadkötelezettség bizonyos bevándorlási korosztály számára feltételként is szerepelhet, hogy ez által fokozottabb mértékben mozdítsa elő népünk egységesítését, ami nagyobb bevándorlás esetén egyre nehezebbé fog válni, hogy hatékonyabban összehozza embereinket, akik különböző kulturális és civilizatorikus környezetből kerülnek ki és — last not least — hogy nagyobb mértékben biztosítsa az új bevándorlók gyors beintegrálását.

3. Alkotmány: Egyáltalán nem korai azon gondolkodni, hogyan nézzen ki a zsidó állam alkotmánya, a zsidó törvénynek milyen rendelkezései és azok milyen formában kerüljenek az alkotmányba. Hogy az alkotmánnyal összefüggő kérdések közül csak egyet említsünk, amely különösen gyors döntést igényel, önként adódik az a probléma, hogy milyen szerepet biztosítsa az alkotmány a zsidó állam elnökének. Előnyös lesz-e, hogy vétő-joggal rendelkező reprezentatív hatáskört nyújtson számára a zsidó alkotmány, mint amilyen a francia köztársasági elnök hatásköre, vagy pedig az állampolitika aktív irányítója legyen az elnök, úgy mint az Egyesült Államokban?

4. Tisztviselői kar: A mai palesztinai közigazgatás keretében aránylag kevés állami tisztviselő van. A galut legtöbb országában egyáltalán nem juthatnak be állami hivatalokba a zsidók. Felvetődik a kérdés, hogy lassunk-e már most hozzá azon tisztviselők kiképzéséhez, akikre a zsidó államnak szüksége lesz? Nem volna-e már idősebb példaként a tisztviselők kiképzése: nemcsak az egyes települések megvédésére, gorilla-harcokkal szemben, hanem általános honvédelmi vonatkozásban? Ne küldjük-e már most a jövőbeni tisztviselők kiképzéséért más nemzetek hadseregeibe, hogy ott nyerjék el a szükséges szakismereteket és kiképzést? Tisztában vagyunk már azokkal a formákkal, amelyeket követelményekként fogunk felállítani tisztviselői karunk különböző osztályaival szemben az állami közigazgatás különböző ágaiban? Hol van az az iskola, ahol jövőbeni tisztviselőink kiképzést kapnak? Találnak valahol erre lehetőséget? Vagy pedig politikai és nem szakmai jellegű legyen a zsidó állam tisztviselői kara? Milyen tanulmányi bizottságaink vannak ezen kérdések szakszerű előkészítésére? És van-e pénz ezen bizottságok, iskolák és előkészítő munkálatok számára?

Ez csak távirati stílusban történt váltogatás abban a nagy kérdéskomplexumban, amelyben talán már egy éven belül döntéshozni kell.

Rá kell bízunk a zsidókat arra, hogy már most foglalkozzanak az állam kérdéseivel, amely egyszer volt és nem azzal, amely belátható időn belül nem lesz, hanem annak az államnak a követelményeivel, amely holnap létre jöhet, az állampolitikai kérdésekkel, amelyek egy nép reális életszükségleteit alkotják a legnagyobb veszedelem és a legnagyobb lehetőség órájában.

Világproblémák külföldi folyóiratok tükrében

Német tábornokok a háború ellen. A bélini Militær-Wochenblatt a német hadügyminisztérium felhivatalosa. Wetzel nyugalmazott gyalogsági tábornok szerkeszti, aki a világ-háborúban egy hadsereg vezérkari főnöke, majd a legfelsőbb hadvezetőség operációs osztályának vezetője volt és a weimari köztársaság idejében a hírszerző osztály főnöke. Ebben a felhivatalos katonai újságban egyrészt a jelennek meg egy idő óta cikkek a világháborúban a nácizmus által propagált felfogása ellen és a közint ellen, mintha most nagyobb lehetőségei lennének Németországnak arra, hogy fegyverrel kényszerítse rá akaratát a világra. Ezeket a cikkeket jobbra maga Wetzel írja és egy másik tábornok, Wilhelm Marx a neve, aki ennek a náciellenes és háborúellenes felfogásnak voltaképpen kezdeményezője. Az ő neve után ezt az irányzatot tréfásan új-marxizmusnak nevezgetik. Az új-marxizmus szakit az ugynevezett „Dolchstoß” legendával, amely egy-egy azt a nótát fújja: Németország voltaképpen győzött a világháborúban és csak a „Hinterland” megbízhatatlansága, az átkos liberális-demokraták-szocialisták háttámadása, tehát önpénének árulása kényszerítette té-dre. Most, hála a Hitler terrorjának és nevelési módszerének, amely a háborúban látta az ifjúsággal a legfőbb jót, nem kell többé ezzel az eshetőséggel számolni, — tehát hitobiztos a győzelem. Ezzel a hazug beállítással szemben a neo-marxizmus — legutóbb Marx tábornoknak „Der Grund aller Günde” című cikke — leszögi: Die verhungerte Truppe war nicht mehr über die erbeuteten Verpflegungslager hinauszubringen. Az antant blokádjai, az éhség győzte le a német hadsereget. A csapatok annyira éheztek, hogy a sikeres előrenyomuláshoz, rávetették magukat a zsákmányolt készletekre és nem mozdultak, míg tele nem tömtek a bendőjüket. Közben az ellenség összeszedte magát és új tűz-ségi erőket lathatásával elejét vette a további előrenyomulásnak. A maró éhség tehát a háború elvesztésének voltaképpen oka. — Ez az éhség, magyarázza Marx tábornok, akkora volt, hogy a katonák a biztos háttápból előlékeltek a tűzvonalba, mert ott jobb volt a koszt. Megegett az is, hogy a csapatok támadást süggették, hogy előretörve, az ellenség készleteiből végre jóllakhassanak. A katonák annyira vegetatív életet éltek, annyira meggyalult minden gondolatukat az étel, hogy időnként iskoláztak tisztviselők feljegyzéseiben sem található egyéb, mint annak a megörökítése, hol tettek szert egy kis „valódi” vajra, egy darabka hússal, hol látkak vég-e jól hónapok éhezése után.

Marx és társai attól sem riadnak vissza, hogy levonják ezeknek a megállapításoknak tanulságait napjaink számára. Nem szabad lebecsülnünk az éhség befolyását! — hangoztatják és figyelmeztetnek rá, hogy hasonló körülmények között teljesen valószínűtlen a győzelem. A pórtanyagokkal, élelmiszerkészlettel, készletihányban szenvedő hitleri Németország nem utgathat neki a világnak. A hánya-veti kijelentések, „wir werden es schon schaffen”, az 1914-18 katonai vezetőinek hülyévé minősítése, nem változtat a tényen, hogy a hatszoros munió felett rendelkező, a katonáit mesebeli bőséggel tápláló, kitűnően felszerelt, pihent ellenséggel szemben nem bogdughat a penészes kenyéren élő, karalábéval és száritott zöltséggel táplálkozó német katonaság.

Ez a kritika újra bizonyítja, mennyire állam az államban, a náci totális államában is, a német hadsereg. A „sánta ördög” cenzúra nem ér el a lapjához és ez a lap, ha rajta is a fedelén a horogkereszt, a maga sajátos útját járja.

Az orosz diktatura mérlege. November 7-én ünnepelte a Szovjet a 20. születésnapját. A párizsi Das neue Tagebuchban ebből az alkalomból Leopold Schwarzschild összeállítja a parancsu-almá mé-legét. Nem valami mutató mérleg! A Lenin forradalma mindenképpel megzavarta és pedig egyelőre ugylátszik végképpen a világ demokratizálását, meggátolta a wilsoni célkitűzést „to make the world safe for democracy”. Ráadásul árulással is megterhelte az új államot, a háború közepén cserben hagyta Oroszország szövetségeseit. Ezzel, s minden vagyonnak, a legminimálisabbnak is, kisajátításával, nemkülönben minden politikai és személyi jognak kérelhetetlen kiirtásával felkavarta a világ közvéleményét. Az egész művelt világ Oroszországban látta legveszedelmesebb ellenfelét. Érdekes, hogy esetleg Lenin sem gon-

dolt a kapitalizmus megszűnt parancsu-almára. Maga is ké- hogy egyedül Oroszországban lom, vagy legalább is még eg állam forradalma nélkül, me diktaturát. Taktikai okokból parancsu-almára.

A bolsevikiek elenyésző k... amikor uccai harcokban magukhoz kapaltották a hatalmat. De így, a hatalom birtokában, sem voltak képesek a munkásságot magukhoz édesgetni. Demokráciával próbálkoztak, választásokat írtak ki és 3 héttel a bolsevik forradalom után megválasztották az alkotmányozó gyűlés tagjait. Ez a választás sem hozta meg számukra a többséget, még csak 25 százaléka sem tudták felvinni. Erre elhalasztották a gyűlés megtartását. Valami „veszedelmes összeesküvést” fedeztek fel, s megsemmisítették a kadettek mandátumait. Ez sem használt. Az 1918. január 13-án megnyitott alkotmányozó gyűlésen ismételt ki- sebbőségben maradtak. Most már katonákkal verették szét a gyűlést és életbeléptették a diktaturát.

A bolsevikiek tehát Oroszországban sem tudtak hódítani. A várva-várt világhorradalom éppenséggel elmaradt. Ellenben világ- szerűte súlyos következményei mutatkoztak az orosz diktaturának.

Az antant megtúrta, hogy Németország katonái hatalom ma-adjon. A német hadsereget a Szovjet ellenmégének szánták. A német fegyverkezés így szépen lépést tartott a szovjet fegyverkezésével. A német hadsereg viszont állam volt az államban, a talaja, védőbástyája minden reakció-ús megmozdulásnak, végeredményben talaja és védőbástyája a hitlerizmusnak is. — Minden más- képpen alakul, ha az antant nem fél a bolse- vikiektől.

Az orosz forradalom másik gyermeke az olasz fasizmus. Ha Európa nem remeg a bol- sevizmustól, Mussolini kisé letét már kezdé- teiben elfojtja. Mussolini tehát végeredmény- ben Lenin vállán kapaszkodott fel a hatalom- ra. A sajátos bolsevizmus ellen egy sajátos ellenszert tartottak a világ akkori urai szük- ségesnek.

Tamitómestenként is hatott a Szovjet. A fasizmus, a hitle izmus egyképpen nála járt iskolában. Orosz-ország a totális állam gondolatának szülési helye. Végrehajtó hatalom és törvényhozó testület ott olvadtak először egybe. Ott áll minden válaokozás és minden egyesülés állami vezetés alatt. Ott van minden hatalom egy csoport kezében, minden más párt, minden kritika tilos és mindenkinek meg a meggyőződése is szigorú ellenőrzés alatt áll. Az állam korlátlanul rendelkezik a bölcsőtől a koporsóig minden alattvalójával, a

rendőrség hatásköre végtelen, becsület, badság, élet egyképpen a markában van. keletkezett a hírhedt módszer, amely mind- hiveket toborzott, akiket aztán po- ik és a saját államuk ellen leh- ani. Itt vette az állam először kezé- polizálta a hírszolgálatot. A polg- tégája az állam épületének, az álla- zuzza szét, illetve ott használja a- z é-deke megkivánja.

Schwarzschild Európa „Pandora-szenelég- ek” nevezi a Szovjetet; ama mithológá- szenelócnek, amelyben a világ minden vesze- delme benne rejtőzik.

A legszebb sport. A genfi Journal des Nations szerint Mussolini idősebb fia, Bruno neve, nevezi így a háborút, s pedig egy könyvben, amit az abessziniai háborúról írt és amelynek előadását az olasz nevelési minisztérium melegen ajánlja az iskolák- gató ifjúságnak. Bruno Mussolini repülő- velt részt Abesszinia ugynevezett meghódítá- sában és most ugyanilyen minőségben Mallo- ca szigetén állomásozik. A multközben az- tár járta ó-ia, hogy Valencia csapatai elfo- gták egy kényeszerleszállása során. Akárhó- legyen ez idő szerint, annyi bizonyos, hogy mintagyereke a fasizta nevelésnek. Ez mintaszé- lősége nem csak abban nyilván- meg, hogy „minden sportok legszebbiké- és legértékesebbiké-” valja a háború- hanem a könyve következő részleteiben is: hatás — t. i. a ledobott bombának hatás- — nem kielégítő. Hatalmas robbanásokat va- rok, amiket hébe-hóba amerikai filmekben lá- tam. Am az agyagból és nádból font abess- ziniai galyibák nem képesek kielégülé- nyújtani a bombázónak.

Vagy: Eddig sohsem sikerült igazi tüze- látnom. Régekte mindig nyomába szegődtem a tüzoltókocsinak, de e-deménytelenül. Ugy- látszik valaki megsejditte életemnek ezt a hiányosságát és kivezényelt Adi-Abo bombá- zására. Valamennyi dombot, völgyet és vale- mennyi falucskát fel kellett gyujtanunk, hogy jobban lássunk és idejében észrevegyül- nem-e nyomul valahogy ellenség előre. Rem- kívül szórakoztató munka volt. A lehajított bombákból először fehér füst áradt, ebből- tőt aztán elő a hatalmas láng, amely fo- gyujtotta a fűvet. Az állatokra gondoltam. Huj, kicsoda futás lesz itt! Másnap megismé- telte ezt a vállalkozást. Megint természet- gyujtóbombát vittünk magunkkal. Pompásan szórakoztam. Volt néhány kunyhó, fák vették körül, nehezen lehetett megcélzni. Csak hamradzori átrepülés-e tudtam eltalálni. A szerencsétlenek, akik bent voltak, futottak mint az örültek.

Polgár, vagy katona nem számított ebben a hajtóvadászatban. Egy idezet! bizonyítja. Ig- szó: Dacueben éppen vásár volt, tehát sok- enban verődött itt össze. Odarepültünk és néhány bombát hoztunk mozgásba... A fasizmus büszke lehet a neveltjére!

A Ripensia utlevélnélküli sport- vonata Budapestre

Csak egyetlen okmány fényképes személyazonossági igazolvány szükséges az utazáshoz. indulás d. c. 5. — vissza dec. 10

Abból az alkalomból, hogy a Ripensia temesvári futbalcsapat Budapestben az Uj-pest csapatával decembe 8-án nemzetközi futballmérkőzést játszik, a sportkedvelők szá- mára lehetővé tették az illetékes hatóságok, hogy erre a méltókozás-e nagyon kedvező lehetőségek mellett tudjanak eljutni.

Sportvonat indul december 5-én és vissza- tét december 10-én. A sportvonaton való utazáshoz semmi okmány nem szüksé- ges, mint fényképes személyazonossági igazolvány. Résztvevői díj Cluj-Budapest és vissza Cluj, különvonaton, számozott ülő- helyeken, kollektív utlevéllel, vízzummal és meccsjeggyel együtt 1490 lej azok számára, akik legkésőbb november 25-ig jelentkez- nek. Ezen határidőn túl jelentkezők 200 lej többletköltséget fizetnek a későbbi jelent-

kezésekkel járó adminisztrációs költségek- fejében. Mindenki a saját é-dekében eszele- szik tehát, ha minél előbb jelentkeznek, annál is inkább, mert a helyszámok is a je- lentkezők sorrendjében lesznek kiadva. Legvégső jelentkezési határidő november 30-án déli 12 óra.

Ez az utazás is, mint a legutóbbi utazá- sok, a legértékesebb rendben fog megtör- tenni és az utasok kényelmével minden te- kitetben számol a rendezőség. Az utazá- hoz szóló miniszteri engedély a Ripensia ve- zetésének birtokában van.

Jelentkezés az Uj Kelet kiadóhivatalában, Cluj, Str. Baron L. Pop 10. Írásbeli é-deklé- désre postabélyeg beküldése ellenében azonnal válaszolunk.

Hétfőn, november 22-én lesz az Academith Barisszia vitaestje Paleszina felosztásáról az unitárius püspökség disztermében este 9 órakor. Előadók: Dr Marton Ernő, dr Halász László, Weinberger Nándorné, dr Kasztner Rezső, Danzig Hillél. Meghívók Deutsch optikus üzletben. Piața Unirii 9. Telefon: 14-19.

NE FELEJTSE EL SOHA! Nem létezik jobb, mint a Primeros Gummi Brilliant-Extra Primissima és Luxus-Silken-finest minőségei.

STERN-féle orf. kóser vendéglő Nagyváradon Str. N. 10. (vagy Zoltán utca) 15. Országos híres konyha, szakid árak, gyors és pontos kiszolgálás. Lakodalmakra és bankettekire külön nagy terem.

„Éljen Mi

Bucuresti, nov. 17. a krizisre, amely amely véget érhet, jelennek.

A mult csütörtök denki politikál. A fogorvos, a tejes, háztartásbeli, vagy öregek és fiatalok. Ma sem érdekelte, zéről, ennyire köz- Hat napon keres zonytalanság uralko- gtték „szaknyelve- che pillanat, Vaida pillanat a Tatarescu

Pénteken délfelé osztályán két jóke- énekelte: Éljen Mi che! A kalauz és mosolyogtak... esa volt kis zavaró ino- visszakiáltott a két — Éljen Mihalec a zsidóknak! De a mert különben... pillanata” volt.

Péntek délután a kintett fővárosi la- közölte: „Tatarescu beny- mondását, amelyet Ófelsége Mihalech- kításra megbízást.” Pár perccel kés- rendkívüli kiadás- szerkesztőségét ép- ratták be a cenzurá- fozása nem volt a s- mulott, hogy az ös- s- lán kiadásai az ucc-

Közben Mihalech- királyi audienciáról- még nem mondott- A palota előtt na- A rendőrsztek en- rendet biztosítani, a- re főnnakadt. A pe- ideges újságírók- zajlását... Figyeli- autókát... Végre- palotából. A sofőr- — az újságírók el- — de aztán teljes g- miniszterelnök elro- autóbva veti magát- A rendkívüli kiad- gulat nagyon forr- zött egyre nagyobb- rasztpárti politikus

Este fél hat felé- szőlvihar seper vég- nagy csöppekben e- s a tömeg nem ma- Valaki megjegy- — Rossz jel, be- — A „timpul” (megjegyzés kétérte- portálós újságra is- N. nemzeti pá- selő: — Ma péntek v- dolog — inkább h- — Holnap viszo- rosszabb.

— Nekünk liber- T. liberális újság- rencsét hoz. — Jön! Jön! — zan is. Valóban e- jén megjelent az- egy nappal előbb- Perlaunak (topolov- nevezett. Szürnadr- kilógó inge előtt- térdnagyrágos ajt- paraszt” autója- elbarrikádozzák a- lenül nekimegy a- elkap a sárhányó- lát, előzőlni a pal-

Szinfoltok egy nehezen döcögő politikai válságról...

„Éljen Mihalache miniszterelnök”. Tatarescu nyilatkozik és tárgyal. A Bratianuk egymás között

Bucuresti, nov. 17. Tekintsünk vissza a krízisre, amely még nem mult el, de amely véget érhet, mire ezek a sorok megjelennek.

A mult csütörtök óta a fővárosban mindenki politikáz. A zöldséges, a portás, a fogorvos, a tejes, a pincér, az újságíró, háztartásbeli, vagy a diák, nők és férfiak, öregek és fiatalok. Az embereket talán soha sem érdekelte, nem érintette ilyen közelebről, ennyire közvetlenül a politika.

Hat napon keresztül a legteljesebb bizonytalanság uralkodott. Egymást kergetgették „szaknyelven” mondva: a Mihalache pillanat, Vaida pillanat, a Mironescu pillanat a Tatarescu pillanat...

Pénteken délfelé a villamos második osztályán két jókedvű oltean teli szájjal énekelte: Éljen Mihalache! Éljen Mihalache! A kalauz és az utasok jóakarattal mosolyogtak... csak az egyik megállónál volt kis zavaró incidens: egy leszálló utas visszakiáltott a két éneklőnek:

— Éljen Mihalache, aki eladta a hazát a zsidóknak! De a villamos már elindult, mert különben... Ekkor már „Mihalache pillanata” volt.

Péntek délután az egyik komolynak tekintett fővárosi lap rendkívüli kiadásban közölte:

„Tatarescu benyújtotta a kormány lemondását, amelyet öfelsege elfogadott. Öfelsege Mihalachenak adott kormányalkutásra megbízást.”

Pár perccel később kiderült, hogy a rendkívüli kiadás misztifikáció. A lap szerkesztőségét éppen liberális körök ugratták be a cenzurának viszont semmi kifogása nem volt a szöveg ellen. Pár perccel mulott, hogy az összes fővárosi lapok külön kiadásai az uccára ne kerüljenek.

Közben Mihalache még nem is jött ki a királyi audienciáról, a kormány viszont még nem mondott le.

A palota előtt nagy tömeg gyűlt össze. A rendőrszettek energikusan igyekeztek a rendet biztosítani, a forgalom néha percekre fennakadt. A palota grilláza mellett ideges újságírók figyelik az események zajlását... Figyelik az érkező és távozó autót... Végre... Tatarescu kijött a palotából. A sofőr pár pillanatra tétozódik — az újságírók elállják a palota kapuját — de aztán teljes gázt ad a motornak s a miniszterelnök elrohog... Néhány újságíró autóba veti magát és utána...

A rendkívüli kiadás hatása alatt a hangulat nagyon forró... az újságírók között egyre nagyobb számú nemzeti parasztpárti politikus látható.

Este fél hat felé az ég hirtelen beborul, szélvihár seper végig a Victorián, aztán nagy csöppet esni kezd. Az újságírók s a tömeg nem mozdulnak.

Valaki megjegyzi: — Rossz jel, beborult Mihalachenak... — A „timpul” (idő) is elromlott. — A megjegyzés kétértelmű. A hamis hirt kolportáló újságra is vonatkozhatott.

N. nemzeti parasztpárti volt képviselő: — Ma péntek van, nem jöhet ki jól a dolog — inkább halasszuk holnapra... — Holnap viszont 13-ika — ez még rosszabb.

— Nekünk liberálisoknak — jegyzi meg T. liberális újságíró — a 13-as szám szerencsét hoz.

— Jön! Jön! — kiáltják egyszerre százan is. Valóban a palota márványlépcsőjén megjelent az, akit Iorga professzor egy nappal előbb lapjában „topoloveni toperlaunak (topoloveni mokány parasztnak) nevezett. Szürnadrágja, daróckabátja és kilógó inge előtt földig hajló a palota térdnagrasos ajtónállója... a „mokány parasztnak” autója elindul... az újságírók elbarrikádozzák a kaput. A sofőr kíméletlenül nekimegy a sorfalnak, egy újságíró elkap a sárhányó. A tömeg semmit sem lát, előzönlí a palota teret, ezernyi torok-

ból tör fel az éljen. Az elgázolt újságíró véresen szállítják a legközelebbi gyógyszerháza. — A tömeg az autó után veti magát. Mindenki azt hiszi, hogy a központi klub felé tartott, arra felé rohanak. A bukaresti uccák visszhangzanak a Mihalache-hívek diadal-ordításaitól, hurraítól.

A párt Corabia uccai helyiségeinél ledöntenek kaput, falat, legázolnak székeket, asztalokat. A tömeg mámorban uszlik. Látni akarják az új miniszterelnököt.

Mihalache a lakására hajtatott, ahol fogadta az újságírókat s kijelentette, hogy az uralkodónak bemutatja a párt programját. Közben Vaida audienciájára került a sor.

Szombaton kellett volna tisztázódnia a helyzetnek. Reggelre kiderült, hogy Mihalache még nem kapott megbízást. Délben a miniszterelnök 1-től 3-ig volt a királynál, aki ebédre is meghívta. Háromkor kipirolt arccal jókedvűen üdvözölte az újságírókat... új autójához. Az újságírók autói megelőzik a miniszterelnököt, akit a Polonara uccában levő villája előtt már egész tömeg vár. Mindenkiel kezét szorit, majd beinvitálja a saját munkatársait egy kis aperitívre. Az érdekes berendezésű szobában öt telefon áll az újságírók rendelkezésére. Mind az öt foglalt. Tatarescu azonban nem szolgál föl nagy szenzációkat.

— Szolgálati audiencián voltam öfelsegével, aki néhány közigazgatási dekrétumot irt alá...

Az újságírók, akik a lemondás hírért várták, kiábrándulva néztek össze... és aztán újra a palota előtt találkoztak.

Uj Mihalacha audiencia:

— Öfelsege megbízott a kormányalakítással azon föttel mellett, ha sikerül Vaida urral is megállapodást kötnöm.

— Na vége! — kiáltotta B. nemzeti parasztpárti újságíró. Mihalache nem is megy el Vaidához.

C. a Dimineatától elmondja, hogyan ment el Carp, — aki hasonló föttel mellett kapott megbízást — Tache Ionescuhoz:

— Nézd Tache, öfelsege megbízott csináljak veled kormányt. Hát remélem, azt te is tudod, hogy ez nem lehetséges. Én nem becsüllek téged, te nem becsül engem. Beszéljünk tehát másról: És beszéltek lovakról, nőkről, muzsikáról, mikor pedig eltelt a negyed óra, Carp elővette az óráját és csak ennyit mondott: — Azonos tisztelettel...

Mihalache elkerült egy ilyen beszélgetést Vaidával.

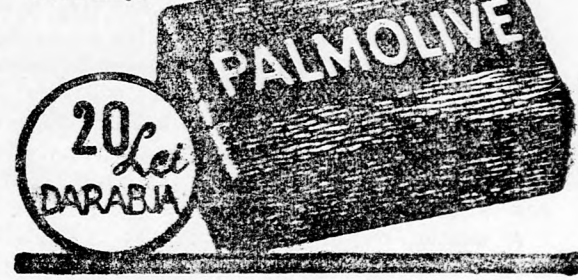
Az audienciák egymást követték, de a kormány még mindig nem mondott le. Mihalache délután 4 órakor már dezinált miniszterelnök, de Tatarescu alig egy órára rá közli az újságírókkal, hogy öfelsege rendelkezésére bocsátja a kormány lemondását.

Este 6 órakor már mindenki tudja, hogy a Mihalache kombináció végleg megbukott. A Corso előtt R. kollega négy másik újságíróval diktálja a miniszterelnökség kommunikéjét. Mintegy 200 ember gyűlt össze. Néhányan még követelik is: — Olvassa hangosabban!

Vasárnap nagy lehangoltság a nemzeti parasztpárt berkeiben. A Corabia uccai klub nagy udvarán parasztagadák pihennek. Eljöttek a hirre, hogy Mihalache hatalomra kerül. S most... Ülnek a köve-

ARCBÖRE ELRAGADÓ LESZ

Ha rendszeresen használ
Palmolive szappant, a
testtartásodnak legfőbb
előmozdítóját

ken — minha Babilon vizeinél ülne... — és olvassák a hivatalos „Dreptatea” magyarozó cikkét: ... igazság, méltóság, felelősség!

És Mihalache bejelentette öfelsegének, sajnálja, de Vaidával nem alakíthat kormányt.

Este Madgearuval szinnázba mentek. A „Megoldás kulcsa” című darabot kacagták végig. Őket már nem érdekelte a krízis.

A Tatarescu pillanat van soron. Gheorghe Bratianu és Tatarescu között megkezdődött az alku:

— Adok egy és fél tárcát... — Adjon három egészét és három felet, 71 mandátumot, 20 prefektusi széklet és 20 polgármesterséget... — Egy kicsit sok.

Iunian nem alkuszik. Ő nem hajlandó akárkivel egy tából cseresznyézni.

Dinu Bratianu mindenképpen ellenzékbe akar menni. A kormány tagjai nem adják olyan könnyen föl nagyszerű bársonyszékeiket.

Dinu kezd beadni a derekát. Dinu, Bébé és George Bratianu összeültek tárgyalni. A Bratianu dinasztia sorsa forog kockán.

Hétfőn megnyílt a parlament. De mingyárt be is zárták. Mire meg lesz a kormány, már nem lesz parlament... (h. e.)

NEM HIANYOZHAT EGY HAZTARTASBÓL SEM

ARAGAZ

Kilencvenhat német protestáns lelkész éles kiáltványa a vallás-üldözések ellen

Protestáns püspökök nyílt kiállása Rosenberg Alfréd ellen

Berlin, november 17. A német protestantizmus összes vezető egyéniségei kiáltványt fordultak Hitler birodalmi vezéréhez, kérve őt, hogy akadályozza meg a német protestáns egyház ellen indított hajsztát. A kiáltvány, melyet röpirat formájában terjesztettek Németországban, különösen éles hangon fordul Alfréd Rosenbergnek az egyházzal szemben folytatott támadásai ellen és felszólít minden németet, aki a keresztény hittel még nem szakított, hogy legyen tudatában ehatározása súlyosságának, melyet ezzel a kérdéssel kapcsolatban nem kerülhet ki.

A kiáltványt a német protestantizmus 96 vezető egyénisége írta alá, köztük minden tartományi püspök, akik hivatásukat a mai helyzetben is jogszerűen teljesítik. Az aláírók között szerepelnek Maraphens hannoveri, Wurm württembergi, Meiser bajorországi, valamint Johnsen braunschweigi és Tügel hamburgi püspökök is, akik eddig óvatosan elkerültek minden kapcsolatot a hitvalló egyházzal. Az aláírók között szerepelnek ezenkívül az egyházak összes testvéri tanácsának vezetői.

A kiáltvány olyan lendülettel van megfogalmazva, amilyenre a németországi evangélikusok tiltakozó mozgalmában eddig alig volt példa. Ez az ellenállás a Rosenberg által vezetett mozgalom állandó támadásával

szemben lassanként elanyhult. Az utóbbi hetekben azonban megint nagyszámúban tartóztattak le protestáns lelkészeket, ami az ellenálló erőket összefogta és megadta a bátorságot ahhoz, hogy a német nép nyilvánosságához forduljanak. A 96 vezető német protestáns egyéniség kiáltványa mindenekelőtt Alfréd Rosenberg „Protestáns római zarándokok” című legújabb röpirata ellen fordul, mely a kiáltvány szerint arra a következtetésre jut, hogy a német népet meg kell szabadítani a kereszténységtől. A keresztény hagyományok, Rosenberg szerint hazugságok, csak arra jók, hogy akadályozzák az állami élet és állam alattvalóit anarcho-lázadásokba kergessék. A bűnről és kegyelemről való keresztény hittélt Rosenberg mint az „alacsonyrendűség tamát” teljesen elítéli, sőt ez szemben áll a nemzeti szocialista világnézet hősiességéről szóló tanával és a német ember önbecsületével. A 96 aláíró ezzel szemben megállapítja, hogy Rosenberg keresztény hitétől akarja megfosztani a német népet, attól a nittől, mely történelmi útján kétségbevonhatatlanul végig kísérté s amely helyett Rosenberg ezt a népet most a hitvátoztatás belső megrendülése elé akarja állítani. Rosenberg — mondja a kiáltvány — a német népközösséget súlyos hitküzdelmek elé viszi és veszélyezteteti belső békéjét azért, hogy vallási meggyőződésé-

Sérvben szenvedők

Orvosi tekintélyek pácienseiknek a Dr Schrötter-Kristelli tanácsos, Wien féle „PNEUMOR” pneumatikus sérvykötőt ajánlják. Mivel a „PNEUMOR” előnyei nyilvánvalóak: nem nyom, nem csuszlik fére, nem okoz bőrvizketegséget. A pelota szabályozhatóan tölthető levegővel, könnyű, kellemes. Szakszerű tanácsokkal az alkalmazásra a cég specialistaival szolgálnak.

Comptuar General de Optică și Chirurgie ehem. S. Penchas & D. Mandel
Bucuresti, Calea Victoriei 90.
Specialisták Clujon az Astoria szállóban
1937 november 22-én állanak a közönség rendelkezésére.
Kérjen ingyenes prospektust!

ben és népi becsületében akarja megingatni. A „Luther elleni áruálás”, melyet Rosenberg a német protestantizmust vádolja, ő maga követi el, amikor a német reformátort úgy állítja be, mintha az eredendő bün tanának ellenfele volna.

Kérdjük ezenkívül — mondja többek között a kiáltvány — a nemzeti szocialista mozgalomát és a birodalom által biztosított vezetését, melynek útján egyházunk számtalan hü tagja is elősegítette: megengedhetik-e még vagy sem, hogy nyíltan valljuk keresztény hitünket, mint Isten erejét, mely népünket multjában gazdagon áldotta meg és a jövőben is meg fogja áldani? Anarchista lázadásnak fogják-e tekinteni, hogy mi eddig keresztények voltunk és Isten segítségével azok is fogunk maradni? A német városok és falvak keresztény templomai „művész emlékek” maradjanak-e, mint „Zeusznak és a Thor-ról szóló énekeknek templomai”, vagy pedig azok a helyek maradhatnak, amelyekben Krisztus evangéliumát hirdetik a mi népünk embereinek, anélkül, hogy a prédikátor és hallgató az állam ellenségeinek és a nép elárulóinak tekintenek?

BRASOV

uridivat-textilszakmában szakképzett, agt-
lís zsidó fiatal kereskedő, aki egy első-
rangú üzlet vezetésére megfelelő képes-
séggel rendelkezik. Referenciákkal és
fényképpel ellátott kimerítő ajánlatokat
(melyeket diszkreációval visszakiadunk)
„BRASOV” jelige alatt a kiadóhivatal to-
vábbit.

Zsidó közélet Nagyváradon

November második felében vagyunk, kezdődik a közéleti szezon. Napok óta úgy hullanak a nagy szavak, mint a kései hideg eső. Azt mondják, hogy akció, reorganizáció, kulturprogram, nagyszabású rendezvény, szeminárium, s az ember elégedetten dörszögeli a kezeit. Hiába no, nagyváros vagyunk, itt van zsidó élet. Micsoda gyönyörű esték lesznek a télen...

A szezon elején összedetünk a váradi zsidó közéletből egy csokorra való, s néhány odavetett, kusza vonás kíséretében megpróbáljuk azt bemutatni.

Tessék.

Ha zsidó közletről beszél az ember, rendszerint négy főcsoportot képzel el maga előtt. Van ugyebár Zsidó Párt, van Palesztina, van hitközség és van jótékonyosság.

Mit jelentett itt a Palesztina-mozgalom az utóbbi években? Évente kéthárom immemállal lefolytatott akció és néhanapján egy-egy előadás. Kivülről nézve a dolog, úgy tűnt az egész, mint egy falusi minjan, ahol néhány zsidó összegyűn, imádkozik, tisztsegekre hivat és szépen, nyugodtan és elégedetten hazamegy. A nép életében hiába is kerestek volna a zsidó reneszánsz-mozgalom kihatásait.

Pedig Nagyváradon komoly tradíciója van a cionizmusnak. Ebben a városban, az országgréz legnagyobb zsidó községében bontották ki a forradalom után a mizrachit zsidókat. Ezen keresztül mizrachista garnitúra vezette a hitközség ügyeit, s ez a formáció képezte az itteni zsidó közlet legkomolyabb fórumát.

Hogy mégis miért jutott ilyen helyzetbe a cionista mozgalom? Az érvek egész légióját fel lehetne sorakoztatni. Egy kicsit a város karakterében van a hibá. A város az oka, ez a könnyedséggel és felettéssel megvadt város, amely nem tud lelkesedni, csak kritizálni és gunyolódni. Aztán éppen a hitközségnél betöltött vezető pozíció kötötte le a legjobb erőket. S évek múlva, amikor az öregek kifáradtak, a fiatalok nem bírták elfoglalni helyüket.

De ez a zsidóság sorsa történelmének minden szakában. Amikor helyzete a legkiszolgáltatottabb, amikor már úgy tűnik, hogy vége, nincs tovább, akkor nem várt nyelről, egészen új oldalról jön a segítség.

Körülbéli egy félévvel ezeüött új garnitúra került a váradi cionista szervezet élére. Ebben a vezetésben helyet foglal Lechner József, Epstein Samu, Deutsch Jenő, Ako Gyula és dr Ripner György.

A választás pillanatában úgy tűnt, hogy szalmalángszerű fellobbanás ez a lelkesedés. Lesz néhány gyűlés, aztán elalszik az egész dolog. Végeredményben miért volna pont ez a garnitúra kivétel?

Az új vezetés nem is tett nagyhangú ígéreket, hanem csendben, zaj és feltűnés nélkül hozzáfogott a munkához. S ma ott tartunk, hogy a nagyváradi cionista szervezet kitűnően működő apparátus felett rendelkezett, ami elsősorban a kitűnő dr Bárdos Imre érdeme, s a szervezet munkája egyre inkább érezteti hatását a zsidóság széles nép-retegeiben.

A cionista szervezet kulturprogramot dolgozott ki, s rendezvényein az országgréz prominens szónokai fogja szerepeltetni.

„Az idők járása, írja felhívásában, súlyosan rákényszerített és a szélrőzsa minden irányában szétszórt zsidó nép szervezetlenül és széttagozottan áll a nagy fergeg közepe. Utmutásra van szükség, hogy valaki, gazdasági és kulturális javaink védelmében felvehessük a harcot“.

A november-decemberi ciklusban dr Fried József, Freund Fülöp és Reisz Béla fognak a zsidóság átrétegződési és önvédelmi problémáiról előadni. A januári ciklusban zsidó irodalmi és történelmi témák kerülnek sorra, az előadók között szerepel Abrahamovits

Sámuel, Csehi-Klein Gyula, Heřmelin Adolf, Schapira Gyula és Teller Jakab.

A héber nyelv és kultúra pozíciói egyre bizonytalanabbak a galut országaiban. Ha az ember olvassa a „Brit Ivrit Olámit“ (Héber Világszövetség) hivatalosát, az „Am vszefer“ (Nép és könyv) című folyóiratot, amely imponáló számokban referál a héber nyelv palesztinai térhódításairól, azt látja, hogy amikor a galutbeli országokról beszél, csak panasszal és jajszóval bírja jellemezni az itteni helyzetet. Éppen ezért különös öröm, hogy Nagyváradon, az asszimilációs fellegvárában néhány héttel ezeüött a Héber Kőr megkezdte működését.

A „Chug Ivri“ (Héber Kőr) a minap vezetőséget választott, amelyben többek között résztvesznek dr Markovits József, Deutsch Dávid, Abrahamovits Sámuel és Motzen Béla.

A Héber Kőr heti összejöveteleket rendez, s ezeken az összes összejöveteleken kivés viták keretében megtárgyalják a héber nyelv, nevelésügyi, irodalmi és folklór problémáit. A Héber Kőr két kurzust tart fenn és most hozzáfogott egy modern héber könyvtár felállításához.

A nagyváradi zsidó közletről kapcsolatosan írni kell a cionista szervezet mögött felsorakozó csoportok munkájáról, s így elsősorban a Wizoról. Meg kell emlékezni a hitközségi intézményekről, a Tesla Kórház-támogató Egyesületről, a Zsidó Nőegyletről a különböző álló téli akciókról, a Makkabi zsidó sportegyesületről, a Leányegylet által fenntartott napközi otthonról és a különböző kulturális megmozdulásokról.

inkább ostobaság, mert nem használ. Ellenkezőleg, a fájdalmak gyengítik ellenállóképességünket, csökkentik életenergiánkat és sorvasztják testünket. Ezekből a meggondolásokból következik az a hihetetlen kedveltség, melynek a minden fájdalmat azonnal megszüntető

ALGOCRATINE

az egész világon örvend. Ischias és kösvény, crúz és neuralgiák okozta fájdalmat, fogfájást, menstruációs fájdalmakat, hűléses bajokat Algocratine azonnal megszüntet. Algocratine praeventiv szer és gyógyszer, megelőzi a betegséget és gyógyít.

Gyógyszertárakban és drogériákban kapható

Ne váljon el a huzás előtt!

Margulius Hermann házaló rövidárakkal a nagy piacon, a sorsjáték huzásán egy millió lejt nyert. Egyedüli élvezője lesz ennek az összegnek, amelye annyian vágyának, anélkül, hogy játszanának és amelyet annyian kívánának az évek és a gondok sulya alatt nyugó családokban. Margulius Hermann néhány hónappal ezeüött megvált. Az Olteni uccán lévő egyik kis kiszerület tulajdonosnőjét vette el. Minthogy azonban saját üzlete nem hozott annyit, hogy a biztosítottá volna tulajdonát a családban, a feleség lemondott egy olyan férfi támogatásáról, aki ahelyett, hogy keresne, megelegetett azzal, hogy állhatatosan játszott a sorsjátékon. Rövid idő múlva elváltak. A férj kénytelen volt Craiovara költözni, ahol okonai élnek és ahol valamely kereskedői híre is van. A sorsjegytulajdonos tisztviselője, aki a huzás után sorra felkereste Margulius Hermann lakását, hogy valahog megtalálja, végre is eljutott az Olteni uccában lévő kis boltba is, ahol természetesen megtalálta a volt Marguliusné, de a férj nem. A pult mögött, amelyet Margulius nem nemrég hagyott el, a szerencsétlen asszony jökeüvlen keült elő: a bolt minden látogatója szokás szerint vevő. De ezuttal másként állt a dolog. Az üzlet tulajdonosnőjének fogalma sem volt oia, hogy a sors mielőtt csapást készít számára és hogy urának a kitartása, aki bizalommal várta a szerencsét, megfogja büntetni az elhamarodott lépését, amellyel elítelt egy férjet, aki bizott szerencséjében. Természetesen a hölgy eltárgadta Margulius urat és azt állította, hogy nem lakik ott és a férje sem volt soha. Nem tudta megérteni, miért édeklődik valaki egy szegény házaló kereskedő iránt, aki annyit sem érdemel meg, hogy élettársa legyen. Mikor megmondták neki, hogy Margulius Hermann egy milliót nyert, minthogy bizalommal játszotta sorsjátékán, a hölgy elképedt.

Mennyit? — Egy milliót! — Fájdalmasan sóhajtot — talán a-a gondolt, mi történt volna, ha a millió az övé is lett volna és csodálkozva ismételte: — Hogyan? Hermann? Egy milliót? A volt Marguliusné bizonyára sajnálja, hogy tulkoán és tuláságosan radikálisan akarta kigyógyítani u át az ártatlan és olesó szenvedélyből, a sorsjátékon való játszásból, miáltal sikerült saját magától eltávolítani a szerencsét. — Nem volt iszákos, nem játszott kártyaklubban. Mindössze egy szenvedélye volt: a sorsjáték. Mi-t nem nyert korábban? Késői bánat. Margulius Hermann most egyedül övend egy olesó és ártatlan szenvedély eredményének. Nyolcszáz lejt költött és egy milliót inkasszált.

Felvágta ereit a temető egyik sírhantján. Tegnap délután öt órakor a házsongárdi temető ő-e az egyik sír mellett eszméletlenül asszonyra bukkant, akinek két karjából ölt a vér. A zsebében talált írásköböl kiderült, hogy Köde Antalnak hívják. A mentők a sebészeti klinikára szállították, ahol műtétet hajtottak vége rajta, de segíteni már nem lehetett. A műtét után néhány óra múlva ki-szenvedett. Az öngyilkosság ügyében az V. kerületi kapitány folytatta le a nyomozást. A hozzátartozók vallomásából kiderült, hogy az öngyilkos 60 éves asszony operáció előtt állott és valószínűleg a műtétől való félelmében menekült a halálba.

IRON REX I.
Modell 1938
Csehszlovákiai szuper-minőség.
Szép és finom kivitel.

IRON REX I.
Európa és tengerentuli vételek. Minden szak-üzletben kérje bemutatását.

IRON REX I.
Superok királya

KÖZGAZDASÁG

Piac

A nyersbőr-árak esése tovább tart. A talpkartell ma már egységesen lép fel a nyersbőrvásárlásoknál is, vagy legalább is, bizonyos közös fellépés lehetőségét jelenti és így a nyersbőrpia helyzetét némileg o ganizáltabbá vált. A külföldön a nyersbőr-árak szintén visszamentek, ami annál is inkább kihat a belföldi piac alakulására, mivel minden számottevőbb bőrgyár nagyobb mennyiségű külföldi nyersbőrt importált. Az elmúlt héten ke-eiken 8 százalékkal estek az erdélyi piacon a nyersbőrök és az árak lemorzsolódása a bessz megindulása óta meghaladja a 20 százalékot.

A készbőr-árak a nyersanyag-árak esése természetesen nagy nyugtalanságot keltett, hiszen a további áremelkedéstől félve a kereskedők nagy készleteket halmoztak fel, amelyek értékesítése a hosszú és a ánylag meleg ősz miatt csak vontatottan halad. Az áresésről szóló hírek még fokozták ezt a nyugtalanságot. Szakkörök megállapítása sze-int a bőrgyárakra hául most az a feladat, hogy a keeskedelmet a nagyobb veszteségektől megóvják azzal, hogy á-politikájukat kellő óvatossággal irányítják és az ártakban csak akkor alkalmazkodnak az alacsonyabb nyersbőr-árakhoz, amikor a kereskedők felhalmozott készletet némileg megapadtak.

A talpkartell magatartását is sokat vitatják most szakmai körökben. A talpkartell, amelynek kötelekibe 23 gyá- tartozik, kifejezetten hangsúlyozta, hogy áresésről egyelőre nincsen szó, mivel a gyárak most még mindig a drága nyersanyagot dolgozzák fel és így a talpák revíziója egyelőre nem aktuális. Más oldalról viszont azt hangoztatják, hogy a talpkartellnek nincsenek megfelelő eszközei az árak betartásának ellenőrzésére és biztosítására. A gyárak elég gyakran felült a piacon fejét a fekete áru, olyképpen, hogy állítólag egyes kartellgyárak nincsenek megelegetve a kartell-árakon való eladások lassúságával és olesóbb árakon is eszközölnek titokban eladásokat. Emiatt egyes beavatottak azt is tudni vélik, hogy a talpák-tell azon vezető tagjai, akik ezt a manóvert nem engedhetik meg maguknak, komolyan foglalkoznak a kartellárak revíziójánál, illetve csökkenésének kérdésével, miáltal a zuge-ladások elveszitenék rentabilitásukat.

Rövid üzleti hírek

A szeszmonopol igazgatósága elhatározta, hogy a vásárokt szilvából főzött cukját három lej 10 banis illeték alá vonja centifokunkint és dekaliterenkint, míg a szilva-termelők által főzött cukja továbbá is 1.30 lejes illeték alá esik.

Az I. G. Farbenindustriának igen nagy ösz-szegekre rugó befagyott követelései vannak Romániában. A követelések egy részének mobilizálása érdekében a napokban Romániában

tartózkodott Bosch, az I. B. Fa-ben elnök-igazgatója, akit dr. Buiá János cluji tisztí főorvos kísért el és kalauzolt romániai útján. Értesüléseink sze-int a Farbenindustrie Brav-so mellett új ipartelepét állít fel, amely kizárólag vístra műselyem fonalat fog előállítani.

Kik nyertek az Inzestrare-kötvénysorsoláson?

Egyenként 1200 lejt nyertek a következő Inzestrare-kötvények:

2783401-420,	2785541-560,	2789801-820,
2819882-900,	2828921-940,	2833041-060,
2856801-820,	2858241-259,	2876941-960,
2877941-960,	2897781-800,	2898681-700,
2899141-160,	2905081-100,	2932001-020,
2933781-800,	2937261-280,	2944141-1558,
2944160,	2963361-380,	2967721-740,
2983001-020,	2994961-980,	29986621-638,
30996640,	2997441-460,	3012981-13000,
3017121-130,	3017132-140,	3028861-880,
3501341-360,	3064381-400,	3074521-540,
3076141-160,	3078081-100,	3084201-220,
3096441-460,	3114551-580,	3116621-640,
3123001-020,	3130061-080,	3130381-400,
3130421-440,	3131261-280,	3134321-340,
3137741-760,	3140061-080,	3143841-860,
3144121-140,	3157101-120,	3158121-140,
3175559-560,	3176641-660,	3183321-340,
3201841-860,	3206341-860,	3209701-720,
3212561-580,	3212961-980,	3217721-735,
3217737-740,	3223801-820,	3234801-812,
3234814-820,	3236841-860,	3243461-4668,
3243470-480,	3248401-420,	3260201-220,
3283541-560,	3287081-100,	3288001-020,
3362721-740,	3305701-720,	3306621-040,
3321941-966,	3321958-960,	3363001-006,
3363003-020,	3368001-015,	3368017-020,
3380121-14,	03383281-300,	3388201-220,
3400241-260,	3402621-640,	3406321-340,
3407401-420,	3418901-920,	3420261-280,
3420641-660,	3434601-620,	3443741-760,
3449921-940,	34566361-380,	3479421-440,
3485121-140,	3496541-560,	3499241-260,
3511021-040,	3513821-840,	3516816-880,
35375581-600,	3540421-440,	3553761-780,
3566341-358,	3566360,	3575281-300,
3591601-620,	3594321-340,	3594841-860,
3599361-380,	3601931-2000,	2609881-885,
3609387-900,	3611661-680,	3615121-140,
3617141-160,	3621201-202,	3621204-220,
3638641-660,	3639981-40000,	3645341-360,
3646001-020,	3646101-120,	3649961-980,
3655181-200,	3665881-900,	3668841-860,
3680001-920,	3684821-840,	3684981-983,
3684935-85000,	3686641-660,	3687661-680,
3707761-780,	3708821-840,	3710281-300,
3711721-740,	3719881-900,	3725221-240,
3727481-500,	3731521-540	(Vége.)

Szerkesztői üzenetek

J. Z., A'ad. Nb. sorait, sajnos, nem kap-tuk meg. Kérjük sziveskedjék kérdéseit meg-ismételni.

Egy nagy kereskedelmi vállalat volt vezetője,

képviselőket

Bucurestiben jól bevezetve, elsősorúdi referenciákkal, keres komoly

képviselőket

Bucuresti részére. Ajánlatokat „Reprezentante Bucuresti“ jelgére a kiadóba.

Az Ugir önkéntes menti

Miképpen

Cluj, november 17. kormány felhívást in-péhez, hogy anyagi h-hetőleg mindenki veg-gati határ mentén fo-ditések költségeiből. hivásban elsősorban egyes szakmai szövet-kormány, amely egy-megyei és városi ha-gyűjtés megszervezés-tósan közbe.

Az Ugir, mint a gy-szagos képvisellete, n-foglalkozott a kérd-hogy a gyűjtést, am-hozzájárulását illeti, egységesen irányítja. cu volt miniszter, k-személyes elnökletével nevezett ki az Ugir minden ipari szakma

Egy meré

Varsó, november ranny jelentése szer-uos összeesküvést. Missennek, az ismer-néhány nap előtt t-ozel áll összefüggés-len fényképész volt, te engedtek. Ugy l-ter ellenségeinek si-keznie és rávenni a

AMERIKA P-vére mindenki be-SONJA HENNIE-dettel négy napo-jük: „MIMI, A-örtök véleménye-pompás komikus-ALICE FAY és

Tüntete London

A kiralyi ba

Januárban

London, novemb kiralyi tegnap délb-érkezett. A Victori-nagyí egyenruhába Chamberlain vezét-jai, a tengerészet, reprezentánsai, lo-és a társadalmi elő-ja fogadták. A ké-vélyesen üdvözölte-után elhaladt a k-öltözött gárda dis-retetőg az udvari-és a gloucesteri e-Buchingham palo-„Kék szalomban“ta. A londoni nép-vözölte a kiralyi v

A londoni sajt-nagyjelentőségűne-utját.

London, novemb-ingham palotába-ketten György k-fat mondott Lipó-folytatta: „A jöv-tositékokat tartog-ke érdekében, am

Fájdalom türelem
hősiesség

nem használ. Ellenkezőleg ellenállóképességünket és sorvasztják gondolatokból követőkedveltség, melynek a nál megszűntető

RATINE

Ischias és köszvény, a fájdalom, fogfájást, a hüléses bajokat megszüntet. Algocrafineyszer, megelőzi a és gyógyít.

drogériákban kapható

huzás előtt!

százaló rövidítéssel a huzásán egy millió vezetője lesz ennek az anyian vágyának, amelyet annyian kándok sulya alatt nyöusius Hermann néhány sult. Az Olteni uccán tulajdonosnőjét vét-saját üzlete nem hoztositotta volna tulsu-essége lemondott egy ról, aki ahelyett, hogy azzal, hogy állhatato-son. Rövid idő múlva telen volt Craiovara élnék és ahol valame-yan. A sorsjegyáruda után sorra felke-est-ásait, hogy valahol jutott az Olteni uccán, ahol természetesen gulusnét, de a férjét amelyet Margulius sz-zerencsésen asszony a bolt minden látoga-ó. De ezuttal másként tulajdonosnőjének fo-ogy a sors milyen csu- hogy után a kitar-ata a szerencsét, meg-amarkodott lépését, jet, aki bizott szeren-en a hölgy eltagadta állította, hogy nem ia-volt soha. Nem tudta klódik valaki egy sz-iránt, aki annyit sem ettá-sa legyen. Mikor y Margulius Hermana hogy bizalommal ját- a hölgy elképedt. —

hót! — Fájdalmasan gondolt, mi történt vé is lett volna és cso-? Hogyan? Hermann? Marguliusné bizonyára és tulságosan radiká-ani utát az ártatlan és sorsjátékon való ját-ált saját magától eítá- — Nem volt iszakók-ubban. Mindössze egy sorsjáték. Miért nem ésöt bánt. Margulius el örvend egy ocsó és edményének. Nyolcszáz tiót inkasszált.

temető egyik sírhant-órakor a házsongárd- sír mellett eszméletlen kinek két karjából öböt ált irásokból kiderült, k hívják. A mentők a állították, ahol műtétet, de segíteni már nem néhány óra múlva ki-alkosság ügyében az V. atta le a nyomozást. A sából kiderült, hogy az szony operáció előtt ál- mütétől való félelmé-.

Az Ugir gyűjti össze a vállalatok önkéntes hozzájárulását a határmenti erődítések költségeihez

Miképpen írhatók le az adományok a jövő évi mérlegben?

Cluj, november 17. Ismeretes, hogy a kormány felhívást intézett az ország népéhez, hogy anyagi helyzetéhez képest lehetőleg mindenki vegye ki részét a nyugati határ mentén folyamatban lévő erődítések költségeiből. Természetesen a felhívásban elsősorban a vállalatokhoz, az egyes szakmai szövetségekhez fordult a kormány, amely egyben felszólította a megyei és városi hatóságokat is, hogy a gyűjtés megszervezésénél járjanak hathatósan közbe.

Az Ugir, mint a gyáripari vállalatok országos képviselője, már több alkalommal foglalkozott a kérdéssel és elhatározta, hogy a gyűjtést, ami az ipari vállalatok hozzájárulását illeti, a kezébe veszi és egységesen irányítja. A napokban Slavescu volt miniszter, központi Ugir elnök személyes elnöklétével egy szakbizottságot nevezett ki az Ugir központja, amelyben minden ipari szakma reprezentánsa részt-

vesz és az önkéntes hozzájárulások kérdésében ez a bizottság fogja az egyes iparvállalatokkal a közvetlen kapcsolatot fölvenni Az Ugir így eljárva reméli, hogy a kormány felhívásának a nagyipar kellő méltósággal és egységes szervezethez fog tudni eleget tenni.

Az egyes városokban is megindultak a gyűjtési munkálatok. A kolozsvári pénzügyintézetek is a napokban jelentek meg a primári hivatalban, ahol felajánlották önkéntes hozzájárulásukat. Ez alkalommal az a kérdés merült fel, hogy a vállalatok által adandó hozzájárulások az évrő évre megkezdésük miképpen lesznek leírhatók. A vállalatok ugyanis el akarják kerülni, hogy a hozzájárulásukat a jövő évi adó-kivetéseknél a fiskus az adóalapba beszámítsa. A kolozsvári városi tanács ez értelemben felvilágosítás végett megkereséssel fordult a pénzügyi kormányhoz.

Egy fényképész pokolgépes merényletet akart elkövetni Sztalin ellen?

Varsó, november 17. Az Express Poczty jelentése szerint újabb Sztalinellenes összeesküvést lepleztek le. Martin Missennek, az ismert nevű fényképésznek néhány nap előtt történt letartóztatása ezzel áll összefüggésben. Missen az egyetlen fényképész volt, akit Sztalin közelségébe engedtek. Ugy látszik, a szovjetdiktátor ellenségeinek sikerült őt megkönyöknie és rávenni arra, hogy hozzájuk

csatlakozva pokolgépes merényletet kövessen el Sztalin ellen. A dolog valahogy kitudódott és a filmoperatőr fényképező gépében megtalálták az odarejtett pokolgépet, amelynek a Sztalin dolgozószobájában készítő felvétel alkalmával kellett volna robbannia. A robbanás ereje feltétlenül darabokra tépte volna Sztalint. Az összeesküvést azonban leplezték és Missennel együtt többeket letartóztattak.

AMERIKA KÖZKEDVELT KOMIKUSAI, A HÁROM RITZ FIVÉR nevére mindenki bizonyára emlékszik, mert a JÉGERCEGNŐ című filmben SONJA HENNIE mellett ők voltak a darab sztárjai. Most láthatók mai kezdettel négy napon keresztül a SELECT mozgóban, ahol legújabb slágerfilmjük: „MIMI, A GAZDAG EMBER LEÁNYA“ kerül bemutatásra. Szakértők véleménye szerint a ragyogó film az utóbbi évek legjobb vígjátéka. A pompás komikusok mellett Hollywood két legszebb szőke sztárja szerepel: ALICE FAY és MADELEINE CARROLL.

Tüntető szívélyességgel fogadták Londonban Lipót belga királyt

A királyi banketten a belga király az angol-belga jóviszonyt hangsúlyozta ki

Januárban Párizsban is hivatalos látogatást tesz a belga király?

London, november 17. III. Lipót belga király tegnap délelőtt az angol fővárosba érkezett. A Victoria pályaudvaron a tábornagy egyenruhába öltözött VI. György, Chamberlain vezetésével a kormány tagjai, a tengerészet, a légügy és a hadsereg reprezentánsai, lord Twyford lorámayor és a társadalmi előkelőségek nagy csoportja fogadták. A két uralkodó rendkívül szívélyesen üdvözölte egymást. III. Lipót azután elhaladt a karmintpiros egyenruhába öltözött gárda dísz-század előtt és ezt követően az udvari díszhintóban VI. György és a gloucesteri herceg társaságában a Buckingham palotába hajtatott, ahol a „Kék szalóban“ Erzsébet királyné fogadta. A londoni nép mindenütt melegen üdvözölte a királyi vendéget.

A londoni sajtó továbbra is rendkívül nagyjelentőségűnek mondja Lipót király útját.

London, november 17. (Rador) A Buckingham palotában tegnap este adott banketten György király, miután istenhozottat mondott Lipót belga királynak, így folytatta: „A jövő igen értékes békebiztosítókat tartogat számunkra, azon békében érdekel, amit a világ összes nemzetel

szívük mélyéből kívánnak. Lipót király köszönetet mondva a fogadtatásért, rámutatott arra, hogy Belgium olyan biztos támaszt fog találni Angliában, amely győzelmesen hátrithatja el a belga föld elleni bármilyen fenyegetést. Lipót király végül reményét fejezte ki, hogy semmi sem fog árnyékot vetni a belga-angol jóviszonyra, ami Európa javát és boldogságát szolgálja.

Róma, november 17. (Rador) A Stefani jelenti Párizsból, hogy Párizsban olyan hírek járnak, miszerint Lipót belga király januárban hivatalos látogatást tesz a francia fővárosban, ahol Lebrun elnök vendége lesz.

TURISZTIKA

— Az Erdélyi Kárpát Egyesület november hó 21-én a következő kirándulást rendezi: Gyalog: Arpád csues, Magura völgy, Feregyó, Kis Magura és bukki menedékház. Indulás reggel 8 órakor az egyesület Str. Bati-anu 24 sz. alatti helyisége elől. Vendégeket szívesen lát az egyesület.

Berlinbe érkezett lord Halifax

A német és francia sajtó a lord berlini utjáról. Ezen könnyebben megbetegedett

Berlin, november 17. (Rador.) Lord Halifax ma délelőtt 8.43 órakor ideérkezett. Az állomáson Sir Neville Henderson angol nagykövet és Bülow Schwante meghatalmazott miniszter fogadták.

Mint Berlinből jelentik, a német lapok esti kiadásaikban részletesen foglalkoznak a lord személyével, utazásának jelentőségével és céljával, megemlítve, hogy 4 napot fog a Harmadik Birodalomban tölteni.

A Völkischer Beobachter (Hitler lapja) így ír:

„Amikor Halifax Németország területére ér, meg lehet győződve arról, hogy nagyon szívesen látott vendég lesz. Berlin már régen várta az alkalmat bizonyos kérdések tisztázására, bár ez a mostani, még nem fog megoldást teremteni. Egyes angol lapoknak azon megállapítása azonban, hogy Halifaxnak informálnia kell a nemzeti szocializmus mibenléte és a német külpolitikai felfogás felől, téves. Ellenkezőleg: Németországot kell felvilágosítani az angol elgondolások felől, mert a brit külpolitika állandó meglepetéseket rejteget, amint azt a brüsszeli konferencia is igazolja és amin a világbirodalom érdekeinek kuszáltsága miatt nem is lehet csodálkozni. Berlint azonban ez nem érdekli, mert kizárólag arra kíváncsi, hogy London mennyiben hajlandó belátni a nagy német tömegek létét, vagy nem létét jelentő gyarmatokhoz való jogait. Itt sem kíván mást, mint azt, ami az övé volt.“

A francia lapok Halifax berlini utjáról

Lord Halifax berlini útja foglalkoztatja a ma reggeli párizsi lapokat is. Az Epoque szerint Anglia rövidesen tudni fogja, hogy a Németországnak tett engedelmények egye-

nes következménye a birodalom „étvágyának“ megnövekedése. Az angol-francia viszony semmit sem fog szenvedni és Neville Chamberlain ezt ki is jelentette az elmúlt héten. Ez lehetővé teszi, hogy nyugodtan tekintsünk lord Halifax berlini útja elé — fejezi be cikkét a lap.

Az Excelsior megállapítja, hogy a mai angol-német tárgyalások valószínűleg tisztázzák a német misztifikáció által elhomályosított nemzetközi helyzetet.

Egyidejű londoni jelentés szerint Eden a lord Halifax-szel lefolytatott megbeszélés után oroszai tanácsára haza vitette magát és lefeküdt, mert Brüsszelben erős hűlést szerzett magának. Betegsége nem veszélyes.

— Öregemberek betegségeinél és neurasteniások bajainál, kiváltképp, ha azok renyhe bélműködéssel és megzavart emésztéssel állanak összefüggésben, akkor reggelként egy-egy pohár természetes „Ferenc József“ kesztriviz sokszor igazi jótétemény! Kérdezze meg orvosát.

Erélyes katonai akció Palesztinában

Jeruzsálem, november 17. A szíriai határon többszáz főnyi arab banda lépett át Palesztinába. A behatoló terrorcsapatok és az angol helyőrség között, annak ellenére, hogy az angolok repülőgépeket is alkalmaznak, több mint 10 óra tartó harc folyik. A halottak számáról jelentés nem érkezett. Ugyancsak Jeruzsálemből közlik, hogy a legutóbbi 24 óra viszonylagos nyugalomban telt el.

Beszélgetés Fenyves Loránd palesztinai hegedűművésszel, aki Mussolininél nem tudott vacsorázni, mert csak kósert eszik

Fenyves Loránd karrierje Budapestről—Palesztináig és onnan a világhír

Budapest, november 17. Fenyves Loránd és Alice, a palesztinai szimfonikus zenekar művészei láttak egy este lakásukon vendégül. Fenyves Loránd ma a Hubermann zenekar első hegedűse és a nemzetközi világban elismert hegedűművész. Még husz éves sincs ez a nyugá, fekete fiatalember, aki már öt éves korában kezdett hegedülni és tizenegy éves korában a budapesti zeneakadémia kintüntetett növendéke volt.

— Első hangverseny-körutamat 1932-ben 13 éves koromban végeztem, — mondja — Édesapám vezetett Bécsben, Zürichben, Vintethuron és Genfben kezesül. 1933-ban meg kellett ismételnem utamat. Ekkor már az egész német és francia sajtó nagy elismeréssel és dicsőréttel nyilatkozott rólam. 1934. március 22-én a zeneakadémia főiskola nagytértermében megtartott diszhangversenyen, zenekari kísérettel a Beethoven hegedűversenyt játszottam. A zenekart ekkor maga Hubay Jenő vezényelte. Még ebben az évben Weingartner Félix vezényeltével a Weingartner hegedűversenyt játszottam. Én előző: Budapesten, 1934 júniusában, 14 és fél éves koromban már állami művészi oklevélhez jutottam és megnyertem a Hubay jubileum nagydíját.

Ezután következtek a külföldi sikerek. Fenyves már 1934 novemberében Va-sóban a Beck lengyel külügyminiszter feleségének tiszteletére rendezett hegedűversenyen Csajkovszki hegedűkoncertjét játszotta. Majd hollandiai turnéja indult, ahol Willy Mengelberg vezényeltével három zenekari hangversenyt játszott. Ausztriai, lengyelországi és olaszországi hangversenyén érte életének egy nagy kitüntetése Fenyves Lorándot.

Nevezetes vacsora Mussolininél

— Első rádiós szereplésem — mondja Fenyves — Rómában volt 1935 nyarán. A hangversenyt hallgatta Mussolini is és meghívott villájába, ahol családja és vendégei körében meg kellett ismételnem a hangversenyt. Amikor a családi hangverseny véget ért, vacsora-hívott meg. A vacsora a Duce intim családi körében telt el. A Duce megiepetten kédezte, hogy miért nem eszem és erre elmondottam neki, hogy édesanyámnak ígéretet tettem, hogy nem eszem, csak a zsidó vallás által előírt ételket. Mussolini azonnal megígérte ezt, megvergette a vállamat és az egész este folyamán barátságával tüntetett ki. Azt mondta, hogy csak az elvhi embereket becsüli.

A Hubermann zenekar tagja

— Hogy került a palesztinai zenekarba? — kérdeztük.
— 1936 őszén történt ez a gyökeres változás életemben. Hubermann Hubay Jenővel németországi koncertturnéra mentek, ahol a Hubay Hubay kért. Hubay röviden ezt mondta: „Loránd fiam, Hubermann nálam van, meg akar téged hallgatni, gyere azonnal ide és kísérőt is szerezz magadnak”. Elpirultam az örömtől, abbahagytam az ebédet és átszaladtam Farnady Edithhez. Taxin mentünk a Hubay palotába. Hubermann pár szóval üdvözölt és azonnal játszani kezdett. Láthatólag meg volt elégedve. Ő mingyárt el is utazott, de másnap 65 szavas táviratot kaptam tőle, hogy utazzam Bécsbe. Így történt, hogy már a zenekar szervezkedése idején, 1936 novemberében hajóra szálltam nővéremmel, aki szintén Hubay növendék, hegedűművész és most ő is rendes tagja a palesztinai zenekarnak.

Fenyves palesztinai munkája

— Palesztinában nagy élvezet zenésznem, mert itt szeretik, becsülik a zenét és a zenészt is komolyan értékelik. Ott ez év március 31-én játszottam a zenekarral, mint szolista. Paganini D-dúr koncertjét játszottam, saját kádeciammal. Toscanini összes hangversenyén én voltam a szolista. Palesztinában magyar zsidókból triót alakítottam, melynek zongoristája Vincze Krausz Ilonka, cellistája dr. Vincze László és én vagyok a primárius. Nyolc sikeres hangversenyt rendeztünk a trióval.

Fenyves ezután a legnagyobb elragadtatással beszélt Toscanini zenészi és emberi kvalitásairól.

— Juniusban Jeuzsálemben Hubay emlékhangversenyt rendeztünk, amelynek jövedelméből hat magyarországi zsidó gyermek részére létesítettünk alapítványt.

Fenyves Loránd, a mélyen zsidóérzésű hegedűművész már szép karriert futott meg,

de még mindig pályája kezdetén áll. Mindenfelé hangversenyekre hívják s már 1938-ra is foglalt minden dátuma. A világ hegedűművészeinek élén haladó zsidó elitgárda egyik legreményteljesebb tagja, akit elpöccsölten szálak fűznek Palesztinához és zsidó mivoltához.
Cs. Pap Iolya

SPORT

Erdély legjobb vívói neveztek a Haggibbor vívóversenyére

Cluj, november 17. (Az Uj Kelet tud.) Az idei vívószezón a Herczeg-kupa versenyekkel indul. A három fordulós verseny első részét vasárnap bonyolítja le a Haggibbor. A versenyre Erdély legjobb vívói: a Nagyvárad SE, a szatmári SE, a temesvári Ectrica, az aradi Hakoah és a marosvásárhelyi Makkabi legjobb versenyzői neveztek. A Haggibbor minden vidéki egyesület két-két versenyzőjét ingyenes ellátásban részesíti, hogy ezáltal is minél nagyobb számú vívó részvételét biztosítsa. A verseny színhelyén, az egyesület Calea Marechal Foch 10. szám alatti termében serény előkészületek folynak. A nézők, külföldi mintára, emelvényről követhetik majd figyelemmel a küzdelmeket. A rendezőség hatalmas fényerejű reflektorokat szerelt fel. A Haggibbor dacára hatalmas kiadásainak, úgy határozott, hogy a Herczeg-kupa versenyek első fordulóját propaganda jelleggel, belépődíj-kényszer nélkül teszi hozzáférhetővé a sportkedvelő közönség számára. A nevezők névsorát ismertetni fogjuk.

Románia készül Egyiptom ellen

Bucuresti, november 17. (Az Uj Kelet tud.) Románia labdarugócsapata december 12-én Kairóban világbajnoki selejtezőt játszik Egyiptom válogatottjával. A mérkőzésre az előkészületek megkezdődtek. Mindezekelőtt is elhatározást nyert, hogy vasárnap a Venus ellen egy válogatott csapatot állítanak ki azokból a csapatokból, amelyek vasárnap nem szerepelnek a bajnoki programon. Ezt a válogatott csapatot a Rapid, Ripensia, NAC és Juventus csapataiból a következőkben állították össze: David, Dragomirescu—Burger, Vintila—Juhász—Brandabura, Oana—Kovács—Barátky—Palmer—Dunareanu.

A válogatóbizottság elhatározta, hogy a válogatott mérkőzésen kívül a vasárnapi bajnoki mérkőzéseken megfigyelők utján fogják a számbajhető játékosok formáját ellenőrizni.

Az ehéti bajnoki program egyébként a következő:

Bucurestiben (csütörtökön) Venus—Dragos

SZINEZ-FILM MŰVÉSZET

A SZÍNHÁZ HETI MUSORA:

Csütörtök fél 9: A pozsonyi kaland. (Rendezés: 13. Irodalmi bérlés 7. szám.)

Péntek fél 9: Budai Nagy Antal. (Diszeloadás a kalotaszegi jobbgyórradalom 500 éves fordulóján. Az Erdélyi Református Egyházkerület közgyűlésének tiszteletére. Részben új szereposztással.)

Szombat d. u. 4: A pozsonyi kaland. (Ifjúsági előadás, kizárólag az iskolák részére, a pénztár nem árusít jegyet.)
este 9: Sárgapitykés közlegény. (Heted-szer.)

Vasárnap d. u. 3: Cigányszerem. (Olcsó helyárakkal.)
d. u. 6: 3:1 a szerelem javára. (Tizen-harmadszor.)
este 9: Sárgapitykés közlegény. (Nyol-cadszor.)

Pénteken este: Budai Nagy Antal

Unnepi diszeloadás keretében. az erdélyi ref. egyházkerület közgyűlésének tiszteletére kerül pénteken este színré Kós Károly hatalmas színműve, a Budai Nagy Antal.

E hét végén három egymásutáni estén újra műsoron van a szezon nagy slágere, a

Sárgapitykés közlegény

Humort, dalt, paródiát nyújt önnök 20 teljesen új sláger keretében 5 nyelven

Dela Lipinskaja,

a világhírű előadóművész egyetlen hangversenyén 23-án, kedden este a Magyar Színházban.

A jövő hét nagy művészi szenzációja:

A roninok kincse

Kállai Miklós világhírű lett, monumentális japán tárgyú színműve, A roninok kincse lesz a színház legközelebbi udonsága. Nagyobb szabású, izgalmasabb, lebilincselőbb, kiállítású darab évek óta nem szerepelt színházunk műsora.

ROYAL MOZGO MUSORA:

Ma: Orgonavirágzás. Minden idők leghatalmasabb filmje. Főszerepekben: Jeanette MacDonald és Nelson Eddy. Számomra jegyelővéte. Telefon 27-73. Előadások kezdete: 2.30, 5, 7.20 és 9.30 órákor.

URANIA MOZGO MUSORA:

Csütörtök, péntek, szombat és vasárnap. Csökvasár. Elragadó bécsi operett, főszerepekben: Liáne Haid, Theo Lingner, Heinz Rühmann, Hans Moser.

CAPITOL MOZGO MUSORA:

Premier! Fehér rabszolgák. (Ut Rio féle.) Szigoruan felnőtteknek! Főszerepekben: Nagy Kató, Pierre Richard Willm. Műsor előtt: Világhírű.

EDISON MOZGO MUSORA:

Két szenzációs film: I. Kati. Főszerepekben: Gaál Franciska, Verebes Ernő. Női Károly vigjátéka, Brodsky Miklós zenéje. II. Az örült zseni. Főszerepekben: Bona Karloff.

APRÓ

HIRDETÉSEK

Egyeszeri közzététel egy sor 2 lej, vasárnaponként 4 lej. Legkisebb apróhirdetés 20 lej. Állásajánlatoknak 30 szálalék kedvezmény. Apróhirdetések díja előre fizetendő. Jellegzetes levél csak egy továbbítunk, ha portóhirdetés mállakelve van.

Hízőt előponty megrendelhető Weisz Mózesnél. Str. Vladimirescu 6. Telefon 18-48.

— Világkezdőt javított Magdeburgban Szwéger dán uszónó, a 400 méteres gyorsuszában. Ideje 5 p. 12.4 mp.

— Európa-kezdőt állított fel Magdeburgban Heina, a 200 méteres melluszásban. Az új rekord 2 p. 38.9 mp. Az eddigi Európa-kezdőt a francia Cartonnet 2 p. 39.6 mp-el tartotta.

— Rendőri eljárás indult Sesta, az osztrák válogatott hátvéd ellen, aki egy grinzigi kocsmában úgy verte fejbe Berner Frigyes szabafestőt, hogy azt eszméletlenül vitték a kórházba.

A ROMÁN OPERA MUSORA:

Csütörtök, november 18: (matine) Szimfonikus hangverseny. Vezényel G. Enescu. Péntek, november: 19: Három a kislány. Szombat, november 20: (iskolai matiné) Bajazzók és Babatündér. Vasárnap, november 21: (este) Három a kislány. Hétfő, november 22: Zsidónó.

SELECT MOZGO MUSORA:

Csütörtök, péntek, szombat és vasárnap: Mimi, a gazdag ember leánya. Az utóbbi évek legragyogóbb vigjátéka, főszerepekben a három Ritz fivér, Amerika közkedvelt komikusai, kikre mindenki emlékszik: a Jéghercegnő Sonja Hennie filmből, Alice Fay, Dick Powell, Madeleine Carroll.

MUNKÁS MOZGO MUSORA:

Csütörtök, péntek, szombat és vasárnap. 3, 6 és 9. Clujon P-emier. I. Meghódítom a férjemet zenés operett. Fősz.: Jenny Jugo, Paul Hörbiger és Friedrich Benfer. II. A félelemnélküli lovas. Izgalmas cowboy dráma. Fősz.: Dick Foran és Anne Nagel. III. Jou-nal.

HIRDETÉS AZ UJ KELET LEJEL: HIRDETÉS AZ UJ KELET LEJEL

Gerhardt

A hetvenöt éves Gerhardt Hauptmann ünnepelte a húszéves múlt szombatán, sok valóságos életét, husz ólida natendorfi kastély és beszél nevével nációpot tart ahogy könyveit elé teregeti egy Arról nincsenek tő hogyan dolgo vagy hogyan ad aki legujabb dan Gerhardt Hauptmann ünnepelt. Hetven meg 1932-ben, a otthon, a nép és ugy, ahogy más gyönyek és elnyo

Abban az ünnevetek az irodalom Roland és Bern seöntötték jó egyre magasabb metorságban gondolkozott, el a hódolat koszo szokat költöttegett a bírodalom napokban.

Kerám

Schloss

Világbüszkeség manna a „Hannele”-je. Külső elis néhetett vissza ford, Prága, a Megnyerte a Grillporzer-érmét kutatómunkaét a költészetének a Hauptmann-iroda sésére. A fia nagyon szegény vidéki kocsmáros lett feleségül. Ig sze egy évig tar dan jellemzi a k Hauptmannról eg állapította, hogy vedő, passzív és költője, nem az vallásos, akik a nem olyan, mint főképpen és logi szódikus természé Goethe antik, n Korának költő mberiséget és a nak költője. Csak

UJ KELET Legújabb hírek

A kínai kormány elköltözik Nankingból

A japánok előnyomulást jelentenek. A harcok a Szucseutól keletre fekvő vidéken folynak
A kínaiak teljesen új csapatokkal frissítették fel a Sanghaj körül harcoló seregeket

Sanghaj, november 17. (Rador.) A kínai-japán harcok, a Szucseutól keletre fekvő vidéken folynak. A japánok azt állítják, hogy minden vonalon előre nyomulnak. Mattheville ezredes, a nemzetközi Vörös Kereszt parancsnoka a kínaiak veszteségeit a háború kitörésétől számítva több, mint 800 ezerre becsüli. E szám a halottakra és sebesültekre vonatkozik. A Tiencsin-Pukeu vonal mellől a kínai csapatok dél felé vonultak a Sárga folyó irányába, hogy új védvonalakat építsenek ki. Tekintettel a japánok gyors előnyomulására, a nankingi kormány hatóságait át akarja telepíteni a harcterektől távolabb fekvő tartományokba. A kínai közigazgatási hatóságokat Csangcsaba, a külügyi, pénzügyi és közegészségügyi minisztériumokat Hankeuba helyezik át. Az irattárak egy részét már elküldték Nankingból. A katonai hatóságok, újabb rendelkezéssé, Nankingban maradnak.

Pekingi jelentés szerint a japánok Santung északi részében három hadoszlopban nyomulnak előre. A kínaiak elhagyták a Sárga folyó északi partjait és levegőbe röptették a folyón átvezető 1200 méter hosszú hidat.

Nankingból jelentik, hogy a sanghai harcokban résztvevő összes kínai erőt visszavonták a frontról és újabb csapatokat helyeztek el a Hupukutól Csupuig elhúzódó 140 kilométeres vonalon. Az utóbbi napokban Szuken tartományból 150 ezer katona érkezett Nankingba.

Csang-Kaj-Sek marsall csak a hadseregpáncsnoki teendőket akarja ellátni

A Reuter jelenti Sanghaiból, hogy a kínaiak erős torlaszokat emeltek Csingkiang mellett és aknákat helyeztek el a Jangce folyón, mivel arra számítanak, hogy a japánok megpróbálják áttörni a Kiangyn gátat. A japánok előőrsei 17 kilométernyire vannak Szucseutól a Sanghai-Nanking vasutvonal mentén. Dacára katonai sikereiknek, a japánok dilemmában vannak. Felmerült számukra a kérdés, meddig nyomulnak előre hatalmas seregeikkel anélkül, hogy számíthatnának arra, hogy Nankingban megtalálják a kínai kormányt. Politikai szempontból igen nehéz számukra visszavonulni és katonai szempontok azt diktálják, hogy egyre mélyebben hatoljanak be Kína szívébe.

A Central News híradása szerint 10 japán hadihajó bombázta Ninopo kikötőjét Csekiang tartományban. A kínai erők majdnem 10 órán át tüzéségi párbajt folytattak velük. Takungpuoból jelentik, hogy a kínai parasztko Tiencsin közelében csapatokat alakítottak és támadásokat vezetnek a japán hátvédek ellen, ezzel akadályozva meg a japán csapatok zömének élelmiszerellátását.

Sikertelen műtét miatt lelőttek egy bucaresti orvost

Bucuresti, november 17. Egy Cracoveanu nevű köztisztviselő revolveres merényletet követett el dr. Stern Salamon orvos ellen, mert az sikertelen operációt hajtott végre feleségén, aki meghalt. A merénylő golyója nem volt halálos, a szív mellett hatolt a testbe. Valószínűleg tartják, hogy dr. Stern felépül súlyos sérüléséből.

Mértékadó forrásból kapott hír szerint Csang-Kaj-Sek marsallnak szándékában áll lemondani a Koumintang végrehajtóbizottságának elnökségéről, hogy minden idejét hadseregpáncsnoki tevékenységére fordíthassa. Ebben az esetben Kung pénzügyminiszter venné át a miniszterelnökséget, de megtartaná a pénzügyi tisztséget is.

Az United Press értesülése szerint Japán néhány nap előtt szabályszerű ultimátumot intézett Franciaországhoz, amelyben követelte, hogy az Indo-Kínán keresztül történő és kínai rendelkezési fegyver-

szállításokat haladéktalanul szüntessék be. Ellenkező esetben azzal fenyegette meg Franciaországot, hogy megszállja Hainan szigetét, amelyről egész Észak-Indokínát stratégiailag hatalmában tudja tartani. Tekintettel arra, hogy Franciaországnak Indokínában csak csekély létszámú helyőrsége van és ottani flottája is kislétszámú, viszont Hainan elfoglalása esetén Tonking komoly veszedelembe került volna, a párizsi kormány utasítást adott arra, hogy Indokínán keresztül minden fegyverszállítást azonnal szüntessenek meg Kína részére.

Ribbentropp lesz az elnöke az anti-kommunista egyezmény végrehajtó-bizottságának

RÓMA, november 17. Az olasz-német-japán kommunista-ellenes egyezmény előírása szerint megalkotta az állandó bizottság, amely Ribbentropp elnökletével valószínűleg Berlinben fog székelni. A bizottságnak feladata kontrollálni a pötegyezményben foglalt alábbi pontoknak a betartását.

1. Az aláíró felek kölcsönösen tájékoztatják egymást a komintern működéséről és az esetileges védelmi eljárásokról.
2. A kommunista-ellenes törvénypont szigorú betartása és alkalmazása.
3. Az egyezményben foglalt pontokat közösen magukévé teszik és azokat be is tartják. Lehetséges, hogy a bizottság időnként Rómában fog összejúlni.

Capitol Mozgó

Ma premier!
Szigorúan felnötteknek!

A nemzetközi nővédelmi egyesület által rendelkezésre bocsátott eredeti okmányok alapján készült leánykezeskedelmi film

Fehér rabszolganők

(Ut Rio felé)

Artatlan leányok útja különböző lélekkufrók kezén keresztül a világvárosok éjszakájában
Főszereplők: NAGY KATÓ, PIERRE RICHARD WILLM.

Fasiszta puccsot akadályozott meg a párizsi rendőrség

A feloszlatott jobboldali pártok tagjaiból kerültek ki a letartóztatott összeesküvők

Párizs, november 17. Francia politikai körökben nagy izgalmat váltott ki egy jobboldali összeesküvés leleplezése, amely az állambiztonság ellen szövetkezett. A Journal című lap értesülése szerint Párizsban három, Dieppében pedig két egyént tartóztattak le a vizsgálat során. A hatóságok több házkutatást tartottak, amelyek eredményeképpen egy párizsi lakásban nagymennyiségű fegyvert találtak. A Petit Parisien értesülése szerint a letartóztatottak a Capulardokkal, az úgynevezett csuklyásokkal állottak összeköttetésben.

A hatóságok valószínűleg tartják, hogy az összeesküvők a feloszlatott jobboldali pártok tagjai közül kerültek ki. Az összeesküvők „a titkos forradalmi milícia” néven tömörültek, akik prog-amponttal tüzték ki, hogy fasiszta fajvédő és kommunista-ellenes alapon szervezzék meg az új kormányt. Az összeesküvés egyébként de la Rocque ezredes, a tüzkereztettek vezére ellen is irányult. Az összeesküvők katonai alapon terrorista szervezetet alakítottak, amely tizenhat hónapja készít elő fegyveres puccsot a kormány ellen. A hatóságok Párizs külvárosában egy villában házkutatást tartottak, amely az összeesküvés

székhelye volt. A villát valóságos erődítménnyé építették ki, amelynek pincéjében egész arzenálra bukantak a rendőrség emberei. A hatóságok megszállták a villát és felhalmozott lőszer- és fegyverraktárát lefoglalták.

Egy belga lap a kommunista párt 5000 idegen tagjának eltávolítását követeli

Brüsszel, november 17. A Midi című lap közlése szerint a belga kommunista pártban ténykedő 15 ezer párttag között 5000 idegen van. A Midi kéri az idegenellenőrzés megszigorítását, hangsúlyozva, hogy Belgium nem lehet prédája a kommunista internacionálé terrorista ágenseinek.

Titulescu nemzeti parasztpárti képviselő?

(Elsőségi cikkünk folytatása)

Mihalache mégsem mond le, hanem a végrehajtóbizottsági ülésen fel fogja vetni a bizalmi kérdést, valamint abszolút szabadságot fog kérni magának.

A végrehajtóbizottság előreláthatólag bizalmat fog szavazni Mihalachenak és szabadságot biztosít számára. A pártban az a vélemény ugyan, hogy Maniu továbbra is megmarad elszigeteltségében és nem vállalja a párt elnökségét, annak ellenére, hogy most már Mihalache és a párt többi vezetői is vállalják azt a taktikát, amelyet eddig Maniu-taktikának neveztek. Ez a most vállalandó harci módor nem jelentene forradalmi, vagy törvényen kívüli politikát, hanem egy olyan korszak megnyitását a párt életében, mely a régi harcok időkre emlékeztet. Ebben a harcban a párt bizonyos jelszavakkal indulna és a vezetők nagy bizalommal és harci kedvvel tekintenek az új korszak elé. A pártban a vélt ellentéteket sikerült ezúttal kiküszöbölni. Az úgynevezett centristák, akikkel kapcsolatban féltés volt, hogy inkább Vaidához, mint Mihalachehoz húztak, vállalták Mihalache álláspontját és nem vállalták Vaida álláspontját.

Titulescu nemzeti parasztpárti képviselő?

Dr. Lupu szerdán Brassóba utazott, ahol Maniu Gyulával fog találkozni. Maniu számára Lupunak fontos küldetése van. Az A. Deverul szerint Maniu és Titulescu a válság megoldása után érkeznek a fővárosba, de semmiestre se vasárnap előtt. Politikai körökben tudni vélik, hogy Titulescu az egyik erdélyi megyében vállalt mandátumot, mint nemzeti parasztpárti listavezető.

A magyar kormány még szeptemberben felvette az érintkezést Francoval

Budapest, november 17. Kánya magyar külügyminiszter egy interpellációra válaszul, a következőket közölte írásban a magyar képviselőházzal: A magyar kormány szeptember folyamán felvette az érintkezést Franco tábornok kormányának képviselőjével: Carlos Arcos De Bailenel.

Goldwin megvásárolta Korda Sándor filmvállalata részvény-pakettjének 60 százalékát

Newyork, november 17. Samuel Goldwin ma közölte, hogy Korda Sándorral megegyezett abban, hogy hatmillió dollárért megvásárolják az United Artists alaptőkéjének, illetőleg részvény-pakettjének 60 százalékát, amely Charles Chaplin, Douglas Fairbanks és Mary Pickford tulajdonát képezi.

Antiszemita diák-tüntetés Budapesten

Budapest, november 17. A bölcészeti fakultáson szerdán délelőtt antiszemita diák-tüntetések voltak. Mintegy kétszáz főnyi diák vonult fel az egyetem épülete elé, ahol gunyudalokat énekelték és betörték az egyetem ablakait. Császár Elemér dékán rendelkezése az egyetem személyzete őt állt az épület ajtajában és csak azokat a diákokat engedte be, akik igazolni tudták, hogy előadásra mennek. Ennek ellenére a hatalmas főnyi diákság behatolt az egyetem épületébe, ahol megszállták a gyógyszerészeti laboratóriumot. Császár dékán intézkedése 600 rendőr vonult fel az egyetem elé, akik behatoltak az épületbe és igazoltatták a randál-ozó diákokat, akik közül 19 diákot előállítottak.

CENZURAT

NGS. RAMA
Táza postala
plátte in num.
No. 224718/929.
12. Telefon: 18-60.
Havonta 110, neg
evre 600, egészév
Hátré: Havonta 2
félére 12, egészév
detések díjszabás
KELET" a trans
szidóság egyetlen
ja. Cikkünk után
Korras megjelölés

A
Tata
belé
Dec

BUCURESTI
val és Vaidava
Délután hat ó
azonban még n
zölte azonban
hogyan azonban
kodóval szembe
mány tagjai es
mány-nyilatkoz
kezelésre bocsát
való közlését. A
talános feltűnés
a kormány tag
Iorga pártja eg
ga lesz a szená
minisztériumban

Az új kormány
Miniszterelnök
Közlekedés
Belügymin
Pénzügymin
Igazságügy
Külügymin
Közoktatás
Iscu.
Ipa' és ke
ménök,
Kultuszügy
Munkaügy
Hadügy: Hias
Légügy: Radu
Szövetkezeti
Egészségügy:
Tápcanelke
ALM
Belügy: Marin
Barcă.

Tatar
és
Este 9 óra 40
kormány tagjai
előtt, hogy leg
Az eskütétel
elnök rövid besz
hoz, megköszönt
és kormányával
és kifejtette, ho
mokat kíván me
is a parasztság
dolgozók rétegei
jobb megfizetés
meg kell hoznia
mány tevékenys
állani a mezőga
trifikálása és s
racionálisabb ki